

МОВОЮ ДОКУМЕНТІВ

УДК 94 (477)

*о. Юрій Мицик,
Інна Тарасенко*

З НОВИХ ДОКУМЕНТІВ ДО ІСТОРІЇ СІВЕРЩИНИ (XVII-XVIII ст.) (Частина 13)

У публікації представлені документи гетьманів І. Мазепи, Д. Апостола та інших старшин.

Ключові слова: *універсал, лист, гетьман, монастир.*

Тут ми продовжуємо вводити до наукового обігу документацію, яка стосується Сіверщини (про наші пошуки в архівосховищах і необхідність публікації документів з історії Сіверщини вже говорилось у попередніх частинах даної статті).

Усього в цій частині статті наводяться тексти 57 документів. Майже всі вони зберігаються в Інституті рукопису Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (далі – ІР НБУВ), решта (10, 16, 33, 38, 44, 46) – у Центральному державному історичному архіві України у Києві (далі – ЦДАК України) або в фондах ІМФЕ (Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнології ім. М. Рильського НАНУ) (18). 14 документів датовані 1631–1698 рр., решта – відноситься до XVIII ст. Як і в попередніх трьох подачах, тут широко представлені документи, що стосуються Стародубщини. Про обмосковлення населення Стародубщини, яке особливо відчутним стало у XX – початку XXI ст., ми коротко згадували у попередній частині. Коли писали цю частину і торкнулися козацького роду Гудовичів, то заглянули в інтернет. Як і слід було чекати, він трактується в російській історіографії як «русский графский и польский дворянский род». Замовчується, що він був українським і відіграв помітну роль у Гетьманщині (обмосковився наприкінці XVIII ст.).

Серед документів цієї частини нашої статті необхідно знову виділити ті, котрі доповнюють «Український Дипломатарій XVI-XVIII ст.», тобто документи гетьманів, полковників, взагалі старшини. Насамперед треба виокремити невідомий універсал гетьмана Івана Мазепи цеху ковалів у Коропі (16). Досить повно представлені (всього 9) універсали, накази та листи гетьмана Данила Апостола (28-30, 34-35, 40, 43-45). Є й укази Генеральної військової канцелярії (далі – ГВК) (23, 25, 55), Малоросійської колегії (48), документи стародубського полковника Михайла Миклашевського (14), полковника Журавки (19), старшини Гудовича. Адресатами листів виступають, зокрема, гетьман Іван Скоропадський (19), князь Василь Долгорукий (28) та ін. В універсалі 1734 р. правителів Малоросійської колегії наводиться перелік гетьманських універсалів і царських грамот Чернігову, який представив князю Шаховському чернігівський війт Йосип Титович (48).

Почнемо з документів гетьмана Данила Апостола. У першому з них (28) – листі Апостола до князя Долгорукого міститься клопотання останнього за Василя

© **о. Мицик Юрій Андрійович** – доктор історичних наук (м. Київ);

© **Тарасенко Інна Юрївна** – кандидат історичних наук (м. Київ).

Гудовича. Гетьман погоджується його задовольнити, хоча й указує, що його (Гудовича) батько пліткує в Москві. Про це детальніше розповість син Апостола – Павло, який перебував у Москві і який уже тоді був миргородським полковником. Універсал 1728 р. (29) стверджує права Стефана Косовича на хутір Грим'ячка в Стародубському полку. Цього ж полку, власне, конфлікту за землі між Федором Шираєм та Петром Носикевичем, стосується і наступний універсал Апостола (30). Спірне питання вирішувалося на користь Федора Ширая, причому було враховано його військову службу в Персидських походах. Двома універсалами 1730 р. (№ 34, 35) Апостол підтверджував привілей Скоропадського на маєтності в Новгород-Сіверській та Новоміській сотнях, дані покійному чоловіку Анастасії Березовської – стародубовському осавулу Семену Березовському, причому перший з них був даний 1708 р., коли Скоропадський був ще стародубським полковником. Щоправда, копіюстом були допущені помилки: удова Березовського іменується то Анастасією, то Агафією; то Семеновою, то Прокоповою. У листі 1731 р. Апостола до чернігівського полковника Михайла Богданова містилися інструкції щодо упорядкування числа осіб, які збирали податки в ряді сотень Чернігівського полку, і призначення їх не тільки з Чернігова (на що скаржився чернігівський війт), але з Мени, Сосниці та інших міст (40). Доповнює дану інформацію лист 1733 р. Апостола (№ 45) до полтавського полковника Василя Кочубея. У ньому йшлося про збирання податків у Стародубському та Чернігівському полках, ярмарки в Чернігові й Седневі.

У листі гетьмана Апостола ніжинському полковнику Івану Хрущову він клопотався за синів покійного ніжинського полковника Петра Толстого Олександра та Івана, котрі просили за свій двір, що раніше належав полковнику Обидовському (43). З інших документів відомо, що це місце планувалося передати на збудування церкви. Універсалом 1732 р. (№ 43) гетьман стверджував універсали (один – Мазепин, п'ять – Скоропадського), а також купчі записи, дані стародубському сотнику Семену Галецькому. Тут згадується невідомий універсал гетьмана Мазепи від 5.10. 1704 р. (за ст. стилем) «на десять члвік в селі Михайловці, в сотні Бакланской»; це ж стосується й універсалів його наступника.

У листі невідомого 1723 р. (можливо, когось із правителів ГВК) до наказного стародубського полковника (№ 21) містився наказ про негайне прибуття (до Глухова чи Опішні) значкового товариша Косовича. Хто був наказним стародубським полковником у цей рік, сказати важко (його імені в документі не вказано, а в той рік довідники називають на цій посаді чотирьох осіб (!): Івана Чарнолуцького, Андрія Миклашевського, Івана Бороздну, Петра Корецького. У «доношених» 1730 р. коропського цехмістра Хоми Наумова Апостолу (33) міститься скарга на утиски коропських ковалів у порушення гетьманських універсалів, зокрема, вищезгаданого універсалу Івана Мазепи. Важливою є згадка про те, що коропських ковалів посилали (3-4 душі) в Батурин для «діла артилерийского».

У листі 1719 р. стародубського полковника Лук'яна Жоравки до гетьмана Івана Скоропадського (19) міститься клопотання за калузького посадського чоловіка (купця?) Шостаковича, який їде в Глухів, щоб добитися в генеральному суді сплати боргу від Гудовича. Представлено й наказ 1700 р. (14) стародубського полковника Михайла Миклашевського війтам сіл Зазірки й Воргола, ці села знаходяться в сучасному Кролевецькому р-ні. У документі 1724 р. (?) (22) вміщено лист-скаргу козака Стефана Гудовича до генеральних старшин Василя Жураковського та Якова Лизогуба. Він скаржився на рідного брата Андрія, котрий забрав батьківські й тестеві (ним був Йосип Ференсбах!) маєтності, котрі йому не належали, вчинив шкоду і т. д. Указом 1725 р., виданим з ГВК бунчуковому товаришу Стефану Миклашевському (23), оголошувалось, що литвинівський отаман з товариством та війт з громадою подали чолобитну-скаргу на захоплення покійним батьком Миклашевського селянських земель, і тепер йому самому належить прибути до ГВК для розгляду скарги. Це село – сучасне Литвиновичі, яке знаходиться між Путивлем і Кролевецем. Указ ГВК того ж року (23) стосувався конфлікту за землю в Стародубській сотні, купленої канцеляристом Василем Романовичем у Стефана Косовича. У великому за обсягом указі 1749 р. (55) йдеться головним чином про конфлікт за спадщину померлого Стефана Гудовича.

Дещо окремо стоїть грамота 1700 р. (15) представника церковної влади – київського митрополита Варлаама Ясинського. Нею благословляється будівництво в Ромнах церкви Вознесіння Христа, започатковане священником Романом Висоцьким та роменським міщанином Андрієм Гайдуком. Дана церква стоїть і нині, хоча замість первісної дерев'яної було наприкінці XVIII ст. збудовано кам'яний храм.

А першим за хронологією з документів даної публікації є протестація 1629 р. ротмістра Стефана Дунаєвського щодо втрати його привілеїв через пожежу в Любечі. У виписках з царського указу 1654 р. (№ 3) мова йде про відпуск Василя Золотаренка з-під Вітебська до Бихова до його брата, ніжинського полковника і наказного гетьмана Івана. Цікаво, що Василь названий в указі полковником (можливо, наказним?). Далі за хронологією йде купча 1631 р. (№ 2). Взагалі у даній публікації купчі записи широко представлені – всього 20 (№№ 2, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 18, 27, 31, 38, 39, 41, 47, 49, 51, 54, 56, 57). Цей запис цікавий тим, що проливає трохи світла на міську верхівку тогочасного Глухова, а також тим, що трохи висвітлює склад архіву Чернігівського дворянського зібрання. Наступні дві купчі доби Руїни (4, 5) стосуються м. Березної (нині – Менського р-ну). В першій з них згадується наказний сіверський гетьман, командувач героїчної оборони Конотопа у 1659 р. Григорій Гуляницький. Тут, як і документі № 5, проливається світло на склад міської верхівки Березної. Купча 1688 (№ 10) стосується все тієї ж маєтності охочокомонного полковника Іллі Новицького – Нехаївки, що неподалік Коропа, про яку ми наводили документи в попередніх подачах (4). Чернігівщини стосується й купча 1696 р. (12), бо тут ідеться про с. Голубичі сучасного Ріпкинського району і детальна купча 1758 р. (57) щодо Роїської сотні Чернігівського полку. Не можна точно локалізувати с. Оробіївку, котре згадується в купчій 1749 р. (55), хоча пізніший запис на ній може свідчити, що це село знаходилось у Прилуцькому полку. Купча 1675 р. (№ 7) стосується, очевидно, Білопілья на Сумщині, купча 1731 р. (38) – Конотопа. Найпізніша купча (57) датована 1785 р., тобто часу, коли полково-сотенний устрій вже відходив у минуле внаслідок колоніальної політики Петербурга. Вона стосується містечка Вороніж Кролевецького повіту і представника роду Судієнків, з котрого вийшов голова у 1847–1857 рр. Київської тимчасової комісії для розгляду давніх актів, власник колекції українських літописів козацької доби Михайла Судієнка.

Понад шість купчих (9, 11, 13, 38, 54) стосуються інших полків. У трьох із них ідеться про Стародубщину і наводяться імена декого з верхівки, наприклад, «Сергия Потаповича, бурмістра стародубовського». У купчій 1731 р. (39), яка вміщена у випис із стародубських міських книг, наводяться аналогічні відомості дещо пізнішого часу. У іншій (13), яка датована 1698 роком, згадується чимало з представників верхівки Почепської сотні та міста Почеп. Документ № 18 дійшов до нашого часу в пізній копії і невідомо чи копіїст, чи хтось до нього зробив регести чотирьох купчих 1672-1710 рр., які стосуються Погара Стародубського полку. Документ 1728 р. (27) містить дві пов'язані між собою купчі Стефана Гудовича і Семена Галецького, сотника стародубського. Ще одна купча (31) і дарча (32) стосуються майна, проданого чи подарованого цьому Стефану Гудовичу. Тут важливо те, що в купчій у лютому 1729 р. згадується бакланський сотник Антип Соколовський, між тим як згідно з довідниками його каденція закінчується 1727 роком. Купча 1744 р. (51) стосується насамперед Марії Новицької, удови стародубовського хорунжого Стефана Косовича, про якого мова вже йшла. У купчій (9) йдеться про Миргородський полк (Власівська сотня). Ця купча вміщена тут як виняток, бо територія Миргородщини все ж не входить до складу Сіверщини. Але вона важлива ще й тому, що в ній названо невідоме ім'я власівського сотника Костя Яковенка у 1682 р., між тим як довідники авторитетних авторів Ю. Гаєцького та В. Кривошеї починають відлік сотників з 1690 р. (2), а прізвище Яковенка зовсім невідоме.

Є в даній публікації й інші різновиди документальних джерел. Спочатку вкажемо на найраніший з них – угоду про розмежування землі в згадуваному вище с. Литвиновичі Глухівській сотні 1668 р. (6). Тут згадується ніжинський полковник (як повноправний) Яків Жураховський. Між тим згідно з довідниками його каденція припадала на 1678-1685 рр., хоча крайні дати не були точно визначені. У наступній угоді 1677 р. щодо лісу (8) він теж показаний як полковник. А в тих же довідниках зазначається, що у

1668 р. полковникував Артем Мартинович. Це саме можна сказати і про глухівського сотника Василя Федоровича (Яловицького), каденція якого досі визначалася 1678–1680, 1694–1696 рр. (3). Під № 17 вміщена скарга 1708 р. погарського мешканця Івана Мойсієнка. Тут згадується Дмитро Зурман (Журман-Турченко) в якості стародубського наказного полковника. Досі Журман був відомий як обозний Стародубського полку в 1688-1702 рр. А під № 20 подані свідчення свідків нападу («наїзду») Лапик на двір Косовича 1722 р. Останній у цей час перебував у Чернігові, а вдома залишалися тільки його дружина, діти і слуги. В іншому документі (24) наводиться чолобитна цього ж Косовича 1725 р. на царське ім'я, але з іншого приводу, пов'язаного з Романом Гармашенком, про якого йшлося у двох попередніх частинах статті. Наводиться (26) реєстр рухомого майна Романа Гармашенка (Армашенка) і донесення (36) в стародубівську полкову канцелярію про свідків у його конфлікті з Софією Новицькою. 1731 р. датована (37) розписка жителя с. Булашева Почепської сотні Микити Федорова в тому, що його онук Стефан Леонов пішов замість його у військовий похід, а за це йому буде дана третя частина двору Федорова. Наводиться й пізня копія квіта 1732 р. (41) Івана Березовського із записами копіїста. У ньому містяться деякі дані про роди Забіл та Судієнків.

Цікавими є три «доношення». У першому з них 1738 р. (50) канцеляриста Кирила Кулаковського генерал-аншефу О. І. Румянцеву міститься скарга на кривди його батьку в Борзні місцевими війтом та бурмістром. У другому 1745 р. (52) капітана Козлова мова йде про села Глухівщини (Зазірки, Литвиновичі, Воргол) та історію земельних конфліктів. Третє 1746 (53), яке було написане прапорщиком глухівського гарнізонного полку Дмитром Бихівським, доповнює попереднє.

Ще іншу категорію документів представляє заповіт 1734 р. (46) Тимофія Кабачного, жителя села Попівки Конотопської сотні.

Насамкінець зазначимо, що підписи-автографи в документах підкреслені нами, а слова, які не вдалося прочитати, – знаком (...)*. Квадратними дужками позначені пропуски в тексті через якісь дефекти (обірвана частина тексту тощо) або відновлені по смислу слова. Зазначимо, що ряд документів з історії Стародубського полку зберігся в копіях кінця XIX ст. Копіїст, очевидно, був росіянином і тому не передав особливостей української мови: ігнорував літеру «ї», «ять» читав як «е», не розумів значення деяких слів тощо. Ми все ж зберегли його правопис.

Сподіваємось, ці джерела будуть цікавими і краєзнавцям, оскільки проливають додаткове світло на історію населених пунктів Сіверщини, на соціально-економічну, церковну і культурну історію краю.

Джерела та література:

1) о. Юрій Мищик, Інна Тарасенко. З нових документів до історії Сіверщини (XVII-XVIII ст.) (частини 9, 10) // СЛ. – 2017.–№ 1-2; 2018.–№ 3.

2) Gajecy G. The Cossack Administration of the Hetmanate. – Cambridge (Massachusetts), 1978.- V.2.-S. 505; Кривошея В. В. Українська козацька старшина. – К., 1997. – С. 46.

3)Кривошея В. В. Українська ...С.48, 55.

* * *

№ 1

1629, листопада 8 (жовтня 29). – Чернігів. – Випис з протоколів чернігівського гродського суду, який містить протестацію

«Випис с книг протоколов воеводства Черниговского гродского суда, в которой книгі на листі 152-м написано тако:

Протестація уроженого пана Стефана Дунаевского о згорінію прав привылею в місті Любечі.

До вряду и акт нынішных до мене, Вавринца Кгорецкого, подвоеводича черниговского, облични есть пришедши урожоный пан Стефан Дунаевский, ротмістр его королевской милости, обыватель воеводства Черниговского, сведчился и оповідал урадеві тутешнему кгроцкому черниговскому и тудеж и до відомости доносил, иж он в року прошлом 1628-м пред наступленьем неприятеля под час инкурсий со всіми

своими достатками, меновите сребром, золотом, шатами и иным охенжетвом, тудеж и пенензьми готовими, навіть и право привілею святой памяти Жигмонта Третьяго, на волоки в грунтї Лиственским особо конферованые, до замку Любецкого, заровно с иншими своими достатками вышменованными для небезпеченства до схованья отдавал, а иж с прежденья снать Божаго місто все из замком доценту с правами згоріло, же навіть и одной наменшой халупи, а не толко двору, не застало, гді менованые річи заровно с правами и привілеями от святой памяти короля его милости Жигмонта Третього на слободу Гучин в грунтї Листвецком будучую, конферованным вышреченному манифестуючому протестуючому его милости пану Дунаевскому все до наименшой річи сгоріло. Прето освичившие уряды нынїшнему кгроцкому черниговскому и то до відомости донесши, просил, абы тая его манифестация веспол с протестациею до книг нынїшних кгородских черниговских принята и записана была што и отримал 1629 года октября 29 дня.

Подлиные протоколы подписал гродский писар Мартин Клопоцкий»
(НБУВ. – IP-Ф. X. – № 7485. – *Машинописна копія початку XX ст. Запис: «Арх[ив] Черн[иговського] Двор[янського] Собр[анія], д[ело] № 5029, стр. 22»*)

№ 2

1631, лютого 12 (2). – Глухів. – Купча.

«Року Божого тысяча шестьсот тридцать первого мца февраля второго дня.

Пред нами, урядом ратуш глуховской, атаманом городовим глуховским Савою Константием Федоровичем, войтом Пархомом Игнатовичем, при битности зась пана хорунжого и иних особах немало було, ставши очевисто пан Герасим Герасименко, знатний войсковий товариш, прекладал на козака Дунайского (*можливо слід читати: «дунайского»*). – **Ю.М., І. Т.**) Якова Ляшенка, доискуючи от него нивы, лежачой за вгородами заставной у шестнадцати золотих. Которий зась правом из уряду нашего достаючи, призован на росправу виш намененний Ляшенко в ратуш глуховский, где не показав на ту ниву пана Герасименка заставную неякого свідоцтва, але тилко тилко на речах, що владів по небожчикові его отцу килко літ оною нивою. И тепер мы, уряд, велілы виш намененные гроши от пана Герасименка принят и неяковой напред турбации не чинить, а иміет владовать ку вічності своей оний пан Герасименко, на щосмо и велілы умоцованное писание сие ку вічному ужиткові з уряду нашего и печатью урядовою даты году и дня звиш мененних.

(Місто печати ратуш глуховской)

Секретарь Иван Малковский.

А повірял коллежский протоколист Михайла Калининский.

(Арх[ив] Черн[иговського] двор[янського] собр[анія], д[ело] № 3119, стр. 7)».

(НБУВ. – IP-Ф. X. – № 7470. – *Машинописна копія першої половини XX ст.*)

№ 3

1654, жовтня 23. – Вязьма. – Царський указ.

«Безгласних стовпців ч. 78.

1654, 23/ X. - Царський указ воєводі В. Петр. Шереметеву про одпущк В.Золотаренка з-під Вітебська до Бихова.

«Как к вам ся наша грамота придет, и вы б черкаского полковника Василья Золотаренка ево полку с черкасы ис под Витебска отпустили под Быхов к брату ево к наказному гетману к Ивану Золотаренку. А стольника Василья Кикина отпустили есте (?) к нам в Вязьму (?). А по нашему указу велено боярину нашему и оружейничому и воеводам Григорью Гавриловичу Пушкину», аби він одпустив з-під Смоленська дох полковників – Я. Флека і А. Гамонта з солдатами до Вітебська.

«Писан на нашем стану в Вязьме лета 7163 октября в 23 день.

Такову грамоту взял думной дьяк Семен Заборовский и отдал в комнату того ж числа».

На звороті адреса – до В.П. Шереметева. Поміти немає

Л. 154».

(НБУВ. – IP-Ф. II. – №. 15545. – *Арк. 1. – Копії 1926 р. (?) з справи без номера «турецьких справ» РДАДА зроблені українським істориком Анатолієм Єршовим*)

№ 4

1659, травня 24 (14). – Березна. – Купча.

«Я, Яско Станиславенко, чиню відомо сим моим писмом векуистим записом, иж маючи я млын посполу з товаришом Тишъком Уласовичом на реці Ретю у мястечку Опътови, который есмо збудували за дозволенным его милости пана Григория Гуляницкого, гетмана наказного сіверского, теди я часть свою продаю на вічност пану Семену Мартиновичу Білоусу за золотых чотыриста гроший. Мает теди помененый Семен яко своею власностю шафовати, отдати, продати, даровати и як на ліпший пожиток оборочати, а я сам, жона, діти и потомъки и жаден з близких кровъних и повинъных моих зрекаю з той части моей вічными часы. При которой купли были люде зацъные, меновите: пан Тишъко Уласович, п. Василий Яворский, п. Петро Куриленко, Гришъко Батуринский, Шимъко Яковлевич, Стас Карачунович, мешкающий на тот час в Ніжине, которые при той купли были.

Діялося в Березной, дня 14 мая, року 1659.

А продаю я часть свою кроме части Тишъковой Уласовичо[во]й, до которой части его я не маю моци.

М.П. М.П. М.П.

При той справі будучи, будучи при той купли вишпомененой руку свою подписую Иоан Кудрицкий, писар міський березенский рукою.

При которой купли я товариш бывший Ясков руку свою подписалем Тихоний Уласович.

При даню листу были люде віры годные Василий Яворский и Шимъко Яковович. М.П. Печать старого За[біли]».

(НБУВ. – ІР. – Ф. X. – № 7782. – Копія кінця XIX ст.)

№ 5

1666, березня 12 (2). – Березна. – Купча.

«Я, Макъсим Конъдратенько из жоною своею Пелагиею Прокоповною, мешчанин и обивател березенский, чиню відомо сим моим вечистым писмом, иже продал двор свой власный, никому ни в чом не пенный ані теж заведененый, стоячий челом на улицу и Павлу Пумаку и помеж з едного боку от Еска водовоза, а з другой стороны от Якіма Шостаценка, а с тылу от Охромія Крошенка пану Ивану Уласовичу Сухині, козаку и обивателю березенскому, жоні и дітем его на вічност за суму грошей личбы литовской коп сорок без чтирох, же волно ему як у своем добром жит быт спокойне продат, дароват и на який колвек пожиток свой обернут, на што и даю сее мое писмо пред урядом, пред паном сот[ником] березеньским Савою Иовенком и Евъхимом Скрыгою, атаманом городовым Игнатом Ничипоренком, и Павлом Прокопиевичом Чумаком и Иваном и Юлесенком, Иляшом Мартиновичом и пред многими с товариства и мешчан віри годными с подыписом в себе (?) в середине описаних с притисненем печати.

Писан в Березном Васил Дмитрович Дяк, войт березенский.

Марга 2 1666 року.

Особы в середине описаные,

Сава Иовенко, сот[ник] березенский

Евхим Скрыга, атаман городовой и многие особ товариства»

(НБУВ. – ІР. – Ф. II. – № 20559. – Оригінал, завірений печаткою. Записи на звороті: «Помощ моя от Господа сотворишаго помощь», «На двор березин[ский]»)

№ 6

1668, березня 8 (квітня 29). – с. Литвиновичі. – Угода між селами про розмежування.

«Літа от Рожденья Сна Бжия року 1668 априля 29 д.

Передо мною, Ефимом Мартиновичом, асаулом сотні Глуховской, засланим от пна полковника ніжинского Якова Жураховского, мні зостаючим асаулою сотні Глуховской, и зо мною зосланным Иваном Морозом и от всей старшини ншой глуховской пна Василя Феодоровича (Яловщъкого. – Ю.М., І.Т.), сотника глуховского, пна Алексія Заруцкого, атамана городового, ведлуг сіножатеи и займищ Зазірских и Литвиновских и Ворголских. Собравшийся всі до купи атаманя як зазірский Илия

Ярошенко, Левко Бекет, атаман литвиновский, Иван Ревяка, атаман воргольский, и сполне як с козаков и з мужиков всіх сіл чинили порядок сами промежду собою, абы юж от сего часу едни едним перешкодою бити чрез праву и декрет болш не турбувалися. Зде ставши, Левко Стефанович, войт литвиновский, з громадою в полі на синожатах призволялис о (?) тое, жеби и убогим людем хочай потроху уділенно у синожатах било. На тое призволялися по закоп давний и вачин (?) глинное и хлібное (?) промежку лісами, аби от сего часу змирно мешкали, а мілося би якое село турбувати зо всіх як зазірчане, литвиновці, воргляне от сего часу и декрету (?) мні приказанно, то покладаю заруки на пана полковника ншого ніжинского Якова Жураховского сто талярей.

Писан в раді и в громаді зобраних на то в Литвиновичах літа и дня звишеписанних.

Есиф Мартинович, звишменованный асаул сотні Глуховской, и висланных тих справ, що уже свого притаманного як небожчик Филип Уманец, сотник бивший, подал им бил займищ зазірчаном, отступили литвиновці.

А що волок давній, лежачий от Погребок, нам, литвиновцям, не были зазірчане перешкодою».

(НБУВ. – ІР.–Ф. І. – № 65276. – Копія XVIII ст.)

№ 7

1675, червня 26 (16).- Білопілья. - Купча.

«Року 1675, июня дня 16

Я, Хведор Ясков син, жител білопулський, відомо чиню сим моим писмом кому показано будет, иж есмы продал займу свою дідизную у Воробювці на Глинном Ивану Проценку Галушці, жителю гурбинскому, уз (?) варвинского, за певную суму литовской личбы, за коп десят и даю ему сие мое писмо, аби он, Иван, сам користотовал тою моею продажною займою, жона и діти его, а сие мое писмо даю Ивану, варуючи его от своих родичов, аби з родичов моих, близких и далеких, жаден не был в продажной моей займі перешкодою. Волно будет Ивану продати, даровати и як хотіти на свой пожиток обернути. Для ліпшой віри и певности даю сию мою запис.

Діялося в Білополі, року и дня виш написаного».

(НБУВ. – ІР.–Ф. II.– № 20560. – Оригінал, завірений печаткою. Напис на звороті «На креблю Якуцишинцу»)

№ 8

1677, травня 26 (16). – Угода між селянами щодо лісу.

«Копія.

Року тисяч шестсот сімдесят сего мсця мая шестогонадцят дня.

Передо мною Григорием Довченком, на тот час висланным от его млсти п. Якова Михайловича Жураховского, полковника Войск его царского пресвітлого величества Запорожского, и при битности товариства глуховского пна Ивана Мороза и пна Бориса Маршевского, пна Романа Домашича, пна Тимофія Вронского и иных людей на тот час немало будучих, стали межи атаманами каменским и литвиновским и товариством войсковим, войтами и посполитими людьми стала певна и неодмінна згода о синожатах. Ми, вишереченние каменский атаман з товариством, войт з посполством, между учинивши добротне на краї ліса Макаровского на дереві берлаті знак учинили крест, а над крестом вилки з прозби литвиновцев, вишеписаний Борис вилки вирубав сокірою, а крест от каменчанской ріки сокірою в тож вирубав Семен Москаль и на иных деревьях разних, сами литвиновці добротне с каменчанами идучи между себі чинивши до Красной руди. На чом есмо по указу пна Григория висланого, згду приятелско учинили: я, Гаврило Скоробогатий, атаман каменский з товариством, и я, Кондрат Клименко, войт, з посполством, велілисмо Климові, дякові своему, сее писмо злагодное писат. А если би которий з нас, каменчан или литвиновцов, мав своею волею через тую вишписанную между утручатися и перешкоду чинит один другому, таковий своевольний будет заруки албо вини на его мл. пна полковника, на врад в тож глуховский платити золотих сто.

Писан року дня вишеписаного.

Клим Иванович, дяк на сей час каменский».

(НБУВ. – ІР.–Ф. II.– № 65274. – Копія XVIII ст.)

№ 9

1682, квітня 30 (20). – Купча.

«Року Бжого 1682 априля 20 дня.

Я, Степан Махно, бувший обивател чегиринский, а на сей час маюм мешкане овде (?) в Уласовце, чиню відомо сим моім доброволним записом кождоу уряду и праву в віку и стие часи и кому колвек відати належатимет, иж я, Махно, з доброй своей волі продадем пасіку свою власную, нікому ні в чом не пенную и не заведеную, але во всем волную, меновите Махновскую, в провороті ведле Баклановской лежачую, Василю Киктю, жителю тож тепер уласовскому, за суму доброй монети десяток куп. А так продавши оную пасіку, его, Василя, упевняю, же ему волно юж яко свое доброе вічними часи держати и ку своему якого колвек пожитку оборочати и абы нікто з кривних моих, близких и далеких, оную менованую пасіку не впоминалис и его, Василя, ні в чом не турбовали. А то продадем при людех зацних, мешканцев тепер уласовских, меновите при битности Олекси Булича, Васка Литвина, Леска Буличенка, Ивана Лисого, при которих людех зацних продавши менованую пасіку, его, Василя Киктя, и о тое их ежели бы хто мав упомянути оной пасіки у половину Слинъкувскую. Теди такой помененному пасіку такую и табур добрий як там бул, а от Слінка межи проворотми остали поставит, может тоей пасіки половину одержати. А ежели бы того діла потребуемого от Василя Слінка не постатчено, не повинен будет и впоминалис вічними часи в том во всем его, Василя, упевняючи цале, а для ліпшой віри упросилем пнов уряду так о подпис имен их, яко теж и о притиснене печати городской.

Устне упрошание о подпис имен Костя Яковенко, сотник наказний уласовский, Иван Сацко, атаман городской.

А прикмети оной пасіки з едного краю по городище належит Василю, а з другого краю от Малишовой по яр теж Василю належит».

(НБУВ. – IP. – Ф. II. – № 20568. – Оригінал, завірений печаткою)

№ 10

1688, листопада 31 (21). – Нехаївка. – Купча.

«Перед нами, атаманом Ефимом Городищенком и Семеном, войтом нехаевским, и при них людех зацних на тот час ставши очевисте Марко Лобасенко, сознал явне и ясне и доброволне без вшелякого жадного примушени, иж я продадем двор свой власный и зо всіми грунтами, с полем, и сіножатями, и з лісом, так и сад, стоячий при дворі и з городом славетно урожоному его млсти пан Илияшу Новицкому, пну полковнику Войск их царского пресвітлого величества Запорожского комонному за певную суму за сто и шістьдесят золотых, а оные грунты нікому не заведенние, не пенние, але яко дідство свое власное продадем вічними часы пану Илии Новицкому и жоні его и потомков (описка, треба «потомком»-Ю.М., I.T.) их, не заставаючи собі жадного вступу до права так самому мні, яко и жоні моей и дітям, так теж и кривним моим, близким и далеким. Теди вольно яко своим добром владіти и пожитки мати з оных грунтов и меновите во во всіх руках трех поля міет бити первие под Рождественном три ниві, у середній руці чотирі, под напотом дві сіножати: одна стоячая обок Игнатови Пасікови, другая посполу из Василем Гордіенком стоячая на оболоні, ліс так теж стоячий обок Петрова Повгаракова (!), что в оние з грунта не повин[ен] нікто утручатися. А гдибы кто міл тие грунты обозватись, теди повин[ен] я сам от того очищати во всем. На що для ліпшой віри и певности свідомной я, Марко Лобас, даю сие письмо пну Илии Новицкому, пану полковникові комонному, при без звыклости належитой.

Писан в Нехаевці року и дня вышеписанного».

(НБУВ. – IP. – Ф. 201. – № 73. – Копія початку XIX ст.)

№ 11

1690, липня 17 (7). – Стародуб. – Купча.

«Копия села Шкрабина.

Року тысяча шестьсот девятого, мца июля сегого дня.

Передо мною, их царского пресвітлаго величества войска Запорожского полковник стародубовским Михаилом Миклашевским, ставши очевисто пан Данило Мещеброцкий, значковий товариш войсковий, обиватель стародубовский, явне,

добровольне признал, иж двор свой власний зо всіма будинками, з гумном, з винницею, стоячий на Тонуковщині, з грунтом пахотним и сіножатми и з дубровою, називаемим Тонковским же, никому ни в чем не заведенние и не пенние, об межу з одной стороны пана Кузмицкого, товариша войскового, жителя договатовского, а з другой стороны – пана Антона Мурашки, товариша войскового, жителя стародубовского, а з третьей – его милости пана Григория Карповича, полковника киевского, а з четвертой – небожчика пана Сергия Потаповича, бурмистра стародубовского бывшего, – лежачие, у вічність пану Денису Борисовичу, товаришови войсковому, обывателеві стародубовскому, за певную сумму грошей, то есть за одинадцять сот золотих полских доброй монети продал и пустил; от которого то двора и грунту, прозиваемого Тонковского, пахотного и сіножатного, и дубровного, он, пан Данило Мещеброцкий, себе самого, жону, дітей, близких и далеких кривних своих в вичние и в неотзовние часы свидидічуєт (*очевидно отиска, треба читати «оддідичуєт»*. – Ю.М., І.Т.) и отдаляет; волно ему, пану Денису Борисовичу, оный двор даровати, заміняти и на який хотя свой пожиток власний обернути; що для ліпшой моци и твердости сие добровольное пана Данила Мещеброцкого признание казалисмо записати, а по записанню потребуемой стороні, то есть пану Денису Борисовичу, при звиклой печати з подписом руки моеї казалем видати.

Писан в Стародуби року, мсца и дня вижей писаного.

На подлінном тако:

Их царского пресвітлого величества Войска Запорожского полковник стародубовский Михайло Миклашевский».

(НБУВ. – ІР. – Ф. II. – № 8467. – Копія кінця XIX ст. Внизу документа намацьоване коло, всередині якого написано: «місто печати», нижче запис копїста: «Рум[янецкая] оп[ись], п[олк] Старод[убский], т.83»)

№ 12

1696, червня 9 (травня 30). – Голубичі. – Купча.

«Року 1696 місяца маиа 30 дня.

Я, Семен Ахременко, Илейко Скрипка, чиню відомо сим моим листом вічистой продажи моеї, жител села Голубич, кому бы о тим відати потреба теперешнего віку людем и напотом будучим, иж я будучи пилный в потребі моеї, а не маючи вотки (?) що взяти, а міючи я власност свою займища дубровы от літ двадцяти лежачое, названо Подліс Яворьци, никому не пінно, ни винно, ни завідено, свое доброе працу и старане, дуброву и нивки розьробленой на полосмак, гдиз не с примусу, ани з намовы жадной толко з доброй воли своеї продаем п. Сидору Користку Киселевичу, жителю и козаку того ж села Голубич, ему самому Сидору, жоні его, сыном, унуком и правнуком за певную и готовую суму грошей за золотих дванадцать доброй сребрьной монети. Теди я, Семен, тую сумму отобравши своїми руками, а тую дуброву завожу п. Сидору, узявши зацного чоловіка Арьтема Подлісного, и ограничене показал и завило: з одного боку Шарішова нива, а з другого боку Амелко Иузенко коньцем и Клукковой ниви покориновской (?), а з другий концем к Омелковой ниві, которую дубрововою из нивкою з лозами и с приборами сеножатки, до тоей дубровы належачої, ни хто не маєт жадной перешкоды чинити в той продажи, ни я сам, ни жона, ни дітки наши с кривних, блиских и далеких, под зарукою тройкой совитости на урад черніговский, а пану Сидору и дітям его волно вічними часы розроблять, пожитковать и от себе куди хотя дат, продат, дароват, записат. На що давши сей запис при зацних людях

Арьтем Подлісний.

Андрій Артимович.

Гришко Труденко.

Анъгон Кириенько и многих люди.

Писан в Голубич».

(НБУВ. – ІР. – Ф. II. – № 20565. – Оригінал)

№ 13

1698, вересня 30 (20). – Почеп. – Купча.

«Року Божого тысяча шестсот девятьдесят осмого мсца септеврия двадцятого дня.

Перед нами, урядом почеповским зуполне засілим, Кондратом Корочкою, на тот час

сотником наказним, Павлом Кошанским, атаманом городовим, Иваном Сидоровичом Паливодою, асаулом сотенним, и при бытности того часу товариства значного сотні Почеповской панов Семена Пушного, Сави Шухари, Гаврили Карпаченка, городничого почеповского, а Семена Правды, войта міського, а з міщан панов Демяна Карповича, Дмитра Куници, Филипа Самойловича и пред усими того часу на вradі засидаючими особами, его милост пн. Лукян Иванович Рославец, сотник Войска Запорозского почеповский, явне, ясне оповідал, иж еще за живота в Бгу зешлого в его милости пана Игнатия Григориевича Волского Коровченка, сотника почеповского, будучи сего ж року в Стародубові в его царского пресвітлого величества Войска Запорозского в дому пана полковника его милости пна Михайла Миклашевского сторговал пляц еще нефундованный нимало будинком, лежачий на старом місті з огородом с ограниченным в тамошном положенню будучий и гребелку новозачатую, тож еще нефундованную, лежачую на реці Немизі, за злагодою и помиркованнем его милости пна Спиридона Яковлевича Ширая, войта стародубовского, при бытности пна Иосифа Мартиновича, бывшего сотника почеповского, ценою за талярей двадцат, а на завтрашний ден и в дому его ж в Бгу зешлого пана Волского при бытности тогда пана Филипа Ноздри, хоружого сотні Почеповской, и пана Якова Куриленка, подлуг продажи своей гроши совершенно талярей двадцат отобравши, панеи малжонце до сховання отдал и изречение словесно перед панею ж малжонкою вчинил и ретен декляровал на мененный и проданный пляц и гребелку вradовое право купчое небожчик пан Волский пану сотнику Рославцу видать, а же за скорим военним под Казикармин походом не прилучилося тогда права его милости пну сотнику одержать, в яком року пан Волский и небожчиком зостал; теды просил нас пн. сотник, абы купля тая в достовірность по признатю менених особ, пна Ноздри, хорунжого, и пана Куриловича его пана сотникова, а продажа в Бгу зешлого пана Волского до книг міських почеповских пер облятом записана была. Так мы, вrad, видячи слушност и поважаючи признате зацних особ по желанию его милости пна сотника Рославця екстрактом сие право купчое выписавши з книг з подписом рук и притисненнем печатей велилисмо видать и есть видано.

Діялося на уряді почеповском року мсца и дня звишписанного.

В подлинном подпис таков:

Кондрат Корочка, на тот час сотник наказний почеповский. М.П.

Павел Котанский, атаман городовий почеповский, рукою власною. М.П.

Фрол Аксанович, писар сотні Почеповской, во свидителство власною рукою подписался М. П.

Вмісто Семена Правды, войта міського, яко писма неумиетного до сего права купчого в освидителство, я Иов Иллинич, писар міський почеповский, руку свою власную подписал».

(НБУВ. –ІР.– Ф. Х. – № 7779. – Копія кінця ХІХ ст. Запис копійста внизу документа: «Рум[янецвская] оп[ись], п[олк] Старод[убский], с[отня] Первопочеп[ская], т. 85»)

№ 14

1700, березня 23 (12). – Иванполе. – Наказ стародубського полковника Михайла Миклашевського війтам сіл Зазірки й Воргола.

«Копия листа пна полковника С.Д.

Вам старості и войтови так зазірскому, яко и ворголскому, з громадою сурово под каранем неотпустним приказуем абисте в кгрунта литвиновские нимало не важилися влізати, так конечно тоей границі держітеся, як держалистеся, а по весні ми сами з пном сотником глуховским и з иншими особами розізд учинимо. Пилно и сурово вам по-десяте приказуем без жадной турбації до розізду з литвиновцями згодливе перемешкат под виною и каранем не опустним.

З Иванполя, марта 12, 1700 року

Его црского пресвітлого величества Войска Запорожского полковник стародубовский Михайло Миклашевский».

(НБУВ. –ІР.– Ф. І. – № 65273. – Копія ХVІІІ ст.)

№ 15

1700, жовтня 27 (16). – Переяслав. – Грамота київського митрополита Варлаама Ясинського.

«Варлаам Ясынський, Божиєю мылостію православний архієпископ, мытрополит Київський, Галицький и всея Малия Россиї.

Пречестному отцу протопопі роменскому со всім духовенством и всім их мылостям паном урядовим, ктиторям и парохияном, жытелям роменским, Божия архієрейско желяючи благословення, извiстно творым, иж чесний отец Роман Высоцкий, прєзвитер ярошовский, з паном Андреем Гайдуком, мещанином роменским, предложили нам свое благоє намірєние ко благоугодному и святобливому ділу, же иміють постройти церков под містом Ромном Вознесения Господа Бога и Спаса нашего Иисуса Христа к подвышгышению и болшей чести имени Его Трысвятого, пан Андрей свой власний кгрунт на місце офіруючи, а чесний отец Роман своего ради спасення ложкачи кошт на сооружение тоєя церкви. Прето похвалное тоє их намірєние Боже сподоби к скорому привести и душеполезному совершению архієрейско желяем и благословляем честному отцу Роману тоє ж освятити місце, зачати и совершити діло на спасєние дшам правовірним, а пречестний отец протопопа должен уділити парохії равно так, яко и до инших храмов, пастирско желяем.

Пысан в катедре новообновленной епископской переяславской року 1700 октоврия 16 дня.

На подлинном так:

Рукою власною».

(НБУВ. – ІР. – Ф. І. – № 59217. – Тогочасна копія. Запис на звороті: «1768 году июля 29 д. таковую блгословителную подлинную грамоту я принял и росписался иерей церкви роменской намісник хмеловский Даниїл Паскевич»)

№ 16

1706, листопада 17 (6). – Батурин. – Універсал гетьмана Івана Мазепи.

«Его царского прєсвітлого величества Войска Запорожского гетман Иван Мазепа.

Ознаймуем сим ншим універсалом кожному, кому би колвек о том відати надлежат, а особливе пну сотникові короповскому, атаманові й войтови тамошнему, иж прислали нам чрез супліку свою цехмистр ковалского и котлярского майстерства з своїм товариством, что они з давних часов на нших гетманских роботизнах зостаючи, волни бивали от всяких тяглих повинностей міских, а тепер любо тие ж нши работизны отбувають, однак будто бы и до міских повинностей оних принагяете. В чем оны просили себе ншого заступления, зачим мы пилно того варуем, аби оних до жадних тяглостей посполитих не потягано. Но поневаж оны отдавна (?) в нших потребах служачи, волности заживали помененной, о той повторе пилно приказуем.

Дан в Батурині в року 1706 ноеврия 6.

Звышменованный гетман рукою власною»

(ЦДІАК. – Ф. 51. – Оп. 3. – № 3442. – Арк. 3. – Оригінал)

№ 17

1708, серпня 25 (14). – Погар (?). – Скарга Івана Мойсієнка на Семена, шинкаря пана Гудовича.

«Жалоба Івана Мойсієнка, жытеля погарского, на Семена, шинкаря пана Гудовича, жытеля ивантинского. Року 1708 мєця августа 14.

На майстраті его црского прстлого влчста стародубовского, перед нами Дмитром Зурманом, полковником наказным стародубовским, Микитою Потаповичом, бурмистром и войтом наказным, Иваном Кононовичом, райцею, лавниками и всіми речне засілими радними, постановившиися очевисте Иван Мойсієвич, жител погарский, прєкдавал жалобу на Семена, шинкаря паней Гудовичовой, жытеля ивантъионского, а тудеж и на Стефана Гудовиченка, в тот способ: иж будучи ему, обжалованному, на ярмарку у Ивантионках о Преображнии Гсднем, где помянутый Семен, найшовши на его, Івана, серед дня з жоною своею, без жадной причины побил и за лоб волочил, а еще собі того за недосит міючи, з запамяталости сердца своего колом деревяным не

меншую в голові рану задал, по яковом побитю он, Мойсієнок, міючи собі свідителєй и рану, в голові заданную, прекладал жалобу ему, Стефану Гудовичу, и положил выкладу на помянутого Семена золотих чотирнадцят, а що на меду и на горілци и в титюні под час такого побитя шкодуєт талярей на два и болєй; якии выклады он, Гудовичєнок, побравши и вивювши о побитю инквизицію, учинил шинкара своего винным и судом своим наказал его, Мойсієнка, на все тое нагородиты шинкареві своему талярами пятнадцятми, где помянутый шинкар ставши при упорі, не хотіл отнюд єднати его, Мойсієнка, и мовил: «Если бы праві до смерти его убил, то бы можно за его голову тими пятнадцятми талярами заплатити!». Помянутый Мойсієнок, чуючи тое и сподіваючись не утратиты правной инквизиції, удался перед суд стародубовский, где на таковую зсиланный был Александер Зубович, которого чуючи приезд, Стефан Гудович, подобно фолкгуючи шинкареві своему, веліл з жоною на малый час зхоронитися, абы не был взят перед суд стародубовский. Где приехавши, Зубович не застал его, шинкара, ані жоны у Ивантионках и назад з тим повернулся, где по прибытію Мойсієнка, огляданный раны, заданой, которая не меньшая найдуется и опухлая од тоей раны голова; и просил он, Мойсієнок, свои побои до кныг міських стародубовских записат и ест записано».

(НБУВ. – IP. – Ф. II. – № 18092. – Копія кінця XIX ст. Внизу документа запис: «Моск[овский] архив мин-ва юстиции, Старод[убского] магистрата, по 1-ой описи, вязака 2-ая, книга № 10 (1708), л. 65 об.-66»)

№ 18

1672-1710 рр. – Погар. – Регести купчих у копіях останньої третини XIX ст.

«Точные копии из крепостей.

1672 года 25 марта. Шликовая світлиця с комнатою, против хата простая, в хаті пристроенная світелка, между ними сінци, другая хата курная старая, анбар, сарай лідник, на лідовні анбар, погреб деревянный походный, каковой двор продал Василий Васильевич з будынком жадным зо всяким строением, стоящим на предмісти в Погарі пану Филону Корнієвичу, міщ[анину] погарскому, за сумму грошей коп за 40 и горілки бочек 2, у каждой бочки кварт по 600.

1673 года 12 февраля міщане Артем Семенов и Тихон Микитин продалисьмо пляц, місто, зо всім будынком міщ[анину] по[гарскому] Авраму Тихоновичу за сумму грошей коп за 3 и шагов за 15.

1688 г. 19 февраля, я учтивая невіста, на имя Марья Семеновна по мужу Юсковая Рухдядчиха, продала двор на Московской улиці против св[ятого] хр[ама] Афанасия честному г[осподину] отцу Данилу Ивановичу свято-Афанасовскому погарскому за сумму готовых грошей за 19 коп.

1710 года 6 ноября невіста г[оспожа] Марья Степанова по мужу Пасючиха, жителька и міщанка погарская, продала Афанасу Петровичу Світусі сад свой власный з плецом, стоячий в г. Погарі за старим городом, за готовую сумму грошей личбы звонковой литовской чеховой монет коп за 20.

(Сообщил Федор Петраченко из Погара 1871, акт. 24)».

(ИМФЕ. – Ф. 3. – №. – Копія останньої третини XIX ст.)

№ 19

1719, липня 8 (червня 27). – Стародуб (?). – Лист стародубського полковника Лук'яна Жоравки до гетьмана Івана Скоропадського.

«Ясневелможный міщый пане гетмане, премилостивійший мой пане и добродію!

Федор Флорович Шостакович, посадский калужский члвк, за поважным універсалом велможности вашей по премоцной монаршой грамоті на взискане долгов от полчан моих, ему повинных, в прошлом року 1718 данном, по сей час управуючися в инних должников своих, которие могли виплатити, справил долг свой, а инние убогие, розписавшися на ратушу тутейшом, упросили сроку до времени, о чом відение, з ратушних книг виписанное, тут же велможности вашей репрезентую. Еден тилко п. Гудович, ставши при упорі, отказал тое, же мієт в своих претенсиях з ним, Шостакович, перед судом войсковим енералним росправитися, з которого противности он, Шостакович, едет тепер в Глухов просить у велможности вашей

святої справедливості, що по моєй служебничой долъжности вашой пан ской велможности донесши, его ж млти рейментарской себе навсегда вручаю и застаю

Велможности вашой, пану моему и премилостивейшому добродієви, всего добра щире зичливий и нижайший слуга его црского пресвітлого влчства Войска Запорозкого полковник стародубов[ский] Лукян Жоравко.

З Старод[уба] июня 27 д. 1719».

(НБУВ. – ІР. – Ф. II. – № 18097. – Копія кінця ХІХ ст. Внизу документа запис: «Харьк[овский] Историч[еский] архив, д. № 17142; подлинник»)

№ 20

1722 р. (?) – «Сказка» свідків у справі про напад на двір Стефана Косовича.

«Сказка от нас, нижей подписавшихся, о гвалтовном наезді Стефана Лапики на двор Косовича и о ламанне будинку его ж Стефана Косовича им же, Лапикою, з сном своим Никифором, там на Гримячці живучим.

В року 1722 –м, зимою, уже стах Рождества Хва, прибіг піший слуга Косовичев ко мні, Стефану Сейковичу, живучому версти дві от Косовичового хутора, и сказывал о наезде гвалтовном и разорении дому пна своего, а вон (?) заледве сам утік з их Ломачиних рук. Я, ему коня давши своего, послалем скоро до пна Яворского, асаулі полкового стародубовского, еще от мене верст пят мешкаючого, дабы ко мні приишал, щоби нам совокупне поихати. Теди пн. Яворский скоро приишал ко мні, и поихалем санками два и зять мой третій Андрій Стіколенко (?), и приихавши на Гримячку, видлімо много людствие подданих Стефана Ломаки пняних, ламлячих хату Косовичовую, против світлиці стоячую под одною кровлею, а сна его Ломачинога Никифора видлісмо приганяючого мужиков до ламаня хати, и уже засталисмо хату розкиданую зверху аж нижей окон, а пні Косовичовую засталисмо в світлиці з детми зачинившуюся и плачущую, заледве живую от такого гвалту, которая слезне протестовалася нам и просила ратунку; где возвавши ми в світлиці Никифора Ломаку и сталисмо ему казати, даби перестал и не чинил без мужа еи такового гвалту, бо и светлицю хотіл он, Никифор, ламат – заледвесми его уняли, кричачи на людей, даби не ламали болшей; а старий Ломака, здалека пняний ходячи, лжил (?) словами неучтивими пні Косовичеву, также и нас всіх; дітей малих плачучих и кричачих от такого гвалту в светлці видлімо. А когда мужики пнянии кидали без вини с хати неосторожно, тогда мало що сна старшого Косовичового в смерть не убили бервенном. О разорении худоби Косовичовой не можем знати, сколко з гори, с хати и світлиці з гори побрато, бо тое ещо до нас поламано и пороскидано. О завладінии зас его, Косовича, гребельки купленной и о грунтах, там же на Гримячці куплених Косовичових, непоеднокротне знаемо между ними сор и грабительства з Стефаном Ломакою и сном его Никифором и до днесь; челядь также в дворі Косовича ані челядки не засталисмо, бо всі по дуброві розбіглися, видячи такий гвалт, аж уже при нас почалися збірати, почувши нас, и зараз один слуга побіг в Чернігов до Косовича, даючи ему знати о таком гвалту и разорении двора; и того ради свідительство совісно и праведно руками нашими закріпляем.

Павел Яворский, асаул полковий стародубовский.

Стефан Сейнович, товариш значковий полку Стародубовского».

(НБУВ. – ІР. – Ф. II. – № 18124. – Копія кінця ХІХ ст. Внизу документа запис копійста: «Х[арьковский] и[сторический] архив, № 1591; подлинник»)

№ 21

1723, вересня 11 (серпня 31). – Під Опішнею. – Лист невідомого до наказного стародубського полковника.

«До наказного стародубовского полков[ника].

Потребен ест тут для нікоторой послуги войсковой нужной значковий товариш полку Стародубовского п. Косович, о котором за повиданьемься вчерайшого дня з в. мсти любо словесно предложит ему запомнілismo, однак тепер листовне пишучи до в. мсти, жадаем, абысь в. м., если он, п. Косович, в ннішном поході при полку Стародубовском найдуетя, виправил оногo к нам немедленно; ежели ж оногo при полку тепер нїт, то мїет в. м. нарочного козака з листом своим до него,

где может его найти, послати, который абы зо всім своим прибором к нам поспішил якнайскорій, приказуем.

Дан з под Опушною, августа 31 д. 1723 року».

(НБУВ. – IP.–Ф. II. – № 18124. – Копія кінця XIX ст. Внизу документа запис: «Х[арьковский] И[сторический] А[рхив], № 1591, черновик»)

№ 22

1724 р. (?) – Лист Стефана Гудовича до Василя Жураковського та Якова Лизогуба.

«Велможние правителствующие малороссийские мсцівие пнове едноралние (!) Василий Жораковский, асаул, Ияков Лизогуб, бунчучъный, прмлстивійшие пнове и великие добродійство

Многократні велможностям вашим сміл наприкритися, любо и не хотілем, но жалем великим наполнен будучи, иж не оттепер собі одержавши, терплю от единокротного брата моего п. Андрея Гудовича, который завладіл маетности всі отцевские, горливе крваве заслужоние, зол. тысячу денег забрал, жита осмачок сто шест, млини спустошалие мні дал, а особливе тепер млин на Кичаті утиснувшись, он хоцет продат, который мні дан от небожчика тестя моего Иосифа Френзбаха. Но он, брат мой, подданими ншими отцевскими по Рвану греблю угатил, а по угашеню и посвоил, яко нні без бытности его, п. брата, от жени его имію превеликую трудность, на котором власном моем млині як хоцет, то творит и от млина отбивают. Во всем сем донесши, падши до ног велможностям вшим, як тепер так и пред респекту и отческой млсти прошу.

Велможностям вашим нижайший слуга Стефан Гудович».

(НБУВ. – IP.–Ф. II. – № 18099. – Копія кінця XIX ст. Внизу документа запис: «Румяниц[евский] музей, карт[а] с малор[оссийскими] актами, № 185; на верху помета рукою А.М.Лазаревского: «1724» и «Семейн[ые]»)

№ 23

1725, травня 10 (квітня 29). – Глухів. – Указ ГВК.

«Копия з указу войсковой канцелярії.

Указ войсковой енеральной канцелярії.

Товаришеви бунчуковому пну Стефану Миклашевскому объявляется: сего априля 25 числа атаман з товариством Федор Давидов и войт з громадою литвиновские подали в енеральной войсковой канцелярії на имя ея величества всепресвітлійшой гсдрні императрици на вас челобитную, что прошлых годов покойний отц вш завладіл без вини отцов и дідов их дуброву и сіножат и два ліса Хлудную и Запулскую и пасіку з садом и тими всіми их угодиями владіете ви по сюю пору, за которие они, а именно за бортевия сто шестдесят дерева, оплачивали они оклад боліе двадцяти літ и просили они, челобитчики, в енеральной войсковой канцелярії разсмотрения и по вас указу теди чрез сей указ з оной канцелярії предлагается, аби ви за получением оног понеже сами для походу Гилянского прибуть не можете, прислали кого в пленіпотентах з кріпостями, если якие на помянутие кгрунта иміются для отвітствия против челобитя оних литвиновцов, а именно к 21 числу надходящего місця мая всеконечно.

Дан в Глухові априля 29 року 1725.

Енеральной войсковой канцелярії правители Иван Левенец, Иван Мануйлович.

Старший канцеляриста Данило Покорский.

Канцеляриста Матвій Волковицкий.

(НБУВ. – IP.–Ф. II. – № 65275. – Копія XVIII ст. Наприкінці документа намальоване коло, всередині якого написано: «місто печати войсковой»)

№ 24

1725, грудня 14 (3). – Чолобитна Стефана Косовича.

«Всепресвітлійшая державнійшая великая гдриня императрица Екатерина Алексеевна, самодержица всероссийская.

Бет челом войсковой товариш Стефан Косович, а в чем мое прошение тому слідуют пункты

1

Діло мое з Романом Армашенком, жителем жовницьким, иміється в енеральной войсковой канцелярії

2

И за тим ділом ходить віру Федору Лоцинскому и что он учинит прекословить не буду.

И дабы указом вашего императорского влчства повелено было сие мое челобите принять к ділу.

Всемилоствійшая гдриня императрица, прошу вшой императорского влчства о сем моем челобиті рішення учинить.

А сию челобитную писала канцелярист войсковий Матвій Себастианович и к поданію надлежит в енеральной войсковой канцелярії.

К сей челобитной Стефан Косович руку приложил.

Року 1725 декаврия 3 д. Чолобитную, поданную от Стефана Косовича, которою верит по ділу свое м ходить Федору Лоцинскому к ділу принять.

Иван Мануйлович. Федор Потребич Гречаний».

(НБУВ. – IP. – Ф. II. – № 18134. – Копія кінця XIX ст. Запис копійста внизу документа: «Харьков[ский] Историч[еский] Архив, дело № 7686; подлинник»)

№ 25

1725, грудня 19 (8). – Глухів. – Указ ГВК.

«Указ ея императорского величества самодержици всероссийской з войсковой енеральной канцелярії писареві полковому стародубовскому и полковими ділами правящому Стефану Максимовичу обявляється: знатний канцелярист войсковий Василий Романович подал в войсковую енеральную канцелярию доношение, в котором выразил: прошлого де 1720-го года купил он у Стефана Косовича, значкового полку Стародубовского товариша, в селі Хмельовці в сотні полковой Стародубовской четвертку поля з двориком, огородами, гаем и сіножатми и владіл спокійне без жадной перешкоди по сей 1725 год. А нні Иван Паливода, бывший городничий стародубовский, невідомо для чого воровским способом на том купленном его Романовича огороді ячменние его копи, сколько их там было нажато, покрал, о чом потим он, Романович, извѣстившися, хотя у него и упоминался о повернене тих своих покраденних коп, однак он, Паливода, отдат не похотіл и тепер не хочет. А он, Романович, на той свой купленный грунт и огорода иміет купчие записи и самого продавцу Стефана Косовича, в живих обретающогося, представляет, о чом просил войсковой енеральной канцелярії разсмотрения. Сим прето з оной канцелярії указом вам предлагается, дабы вы о вишепомянутом в суді полковом розискали по самой истинні, а по розиску и по отводу овых грунтов продавцеу Стефаном Косовичом як доведеться учинили з обжалованнаго Паливоди надлежашую челобитствующому Романовичу подлуг правних артикулов за кгвалтовное на кгрунта нападение и за шкodu, безправне ему затіенную, з награждением харчей, проторов и убитков сатисфакцію. А что учинено будет, отвітствовали вы в войсковую енеральную канцелярию доношением.

Дан в Глухові декабра 8 року 1725.

Войсковой енеральной канцелярії правителі

Иван Мануйлович, Федор Потребыч Гречаний.

Старший канцеляриста Данило Покорский.

Канцелярист войсковий Григорий Юркевич».

(НБУВ. – IP. – Ф. II. – № 18131. – Оригинал, завірений підписами і печаткою)

№ 26

1725 р.(?). – Реєстр майна Романа Гармашенка, зятя о. Григорія.

«Реєстр худобі Романовой, зятя отца Григория, сщеника жовнецкого.

Кунтуш блакитний женоцкий. Плахт пят новых, една старая. Три сувоїці полотна. Два сувоїці наміток. Черевики. Чобут двое. Кабат червоний. Пояс шолковий старий. Наміток 13 розрізаних. Сорочок женских восьми. Рубковая намітка. Намітков еще дві. Убрисов пят. Еще сорочок дві женских. Запаска штаметовая. Една сорочка музкая. Сира діжечка. Перина. Подушка.

Романцово на хуторі:
Пояс шовковий. Шапка его и еи. Сорочок. Жита три чвертки. Грошей зол. 4.
Кулбака. Шабля».

*(НБУВ. – ІР. – Ф. І. – № 18155 (?). – Копія кінця ХІХ ст. Внизу запис копійста:
«Харьков[ский] Историч[еский] Архив. Дело № 7686; черновик, писаний рукою
Федора Омеляновича»)*

№ 27

1728, лютого 7 (січня 27) та 1728, травня 24 (13). – Стародуб. – Купчі.

«1728 году мсця иануария 27 дня.

Я, Давид Калитченко, з синами своїми Павлом и Филипом чиню відомо сеею моею купчею пну Стефану Гудовича: продаю во вічність пожною из лісом на Кривинском сумеж Брусенковой, а з другой стороны Жигуновой, а з третьей стороны Гапоненковой, а з четвертой пна Гудовича, которая пожно у заставі ув Алиоши, бывшего старости Таврикиного, за восемнадцат коп грошей и за девять чверток жита, за сім чверток овса, за пять чверток ячменя, которие повинен отдать пн Гудович вышеписанные гроши и хліб ему, Алиоши, а зверх тих грошей и хліба он же, пн. Гудович, повинен зараз отдать пну Березовскому берковець пенки и мні на хліб для старости моеї осмачку жита и осмачку гречки, а, не дай Бже, моеї смерти, то повинен он же, пн. Гудович, за душу мою наняты десять служб, на що для ліпшой віри и певности в далший час кріпости даю сию мою вічну купчую при людех зацних, на тот час будучих, Михалцю Ковало, жителю дохновскому, Ивану Жлудці, Василю Сіраку, атаману, Захарии Калині Мишковскому и при иних людех зацних, на тот час будущих и подписавшихся.

В подлинной подпись рук таков:

По прошенію его, Давида Калитченка, з его синами я, Евфим, дяк мишковский, вмісто их подписался.

Писал сей облик Прокоп Василиев по прошенію его, Давыда Калитченка, из синами, для увірення руку подписал.

По прошенію его, Давыда Калитченка, я, Фома Иовлев, лавник, для свідительства руку приложил.

На прошение Давыда Калитченка из синами его аз, Лаврентий Артемиев, поп мишковский, руку приложил.

Року тысяча сімсот двадцят осмого, місця маия третягонадцат дня.

По доброволному уступу своїм пн. Стефан Гудович, значковый полку Стародубовского товариш, попустил во вічное владіние его млсти пну Семену Галецкому, сотникові полковому стародубовскому, пожно з лісом, на Кривинском лежащую, об межу з одной стороны Брусенковой, а з другой стороны Жигуновой, в сей купчой оную пожно и ліс выраженное за позволением Филипа Давыдова Калитченка, козака мишковского, притомному будучому; а что в сей купчой выражено, то повинен его млсть пн. Семен Галецкий тое все уплатить и его млсть пн. Галецкий силен тоею пожною и лісом вічне сам, жена его, діти и наслідники владіть. Того ради для лучшаго достовірия на сей подпис нашей саморучне и подписуемся. Тут же и тое докладается, что повинен его млсть пн. Галецкий Филипу Калитченку дать в додачу за выше выраженную пожною з лісом коня, а ежели тот конь не до вподобання будет, то вмісто коня он, пн. Галецкий, повинен дать ему, Филипу Калитченку, козаку мишковскому, денег коп десять.

Діялося року и дня вышеписанного.

На подлинном подпис таков:

К сей моей доброволной и вічної уступкі я, продавца Стефан Гудович, руку приложил.

К сей доброволной вичистой купчой по прошенію продавца Пилипа Калитченка во місто его и во свідительство знатний полку Стародубовского товариш Костантий Романовский руку приложил.

По прошенію пна Стефана Гудовича и Пилипа Калитченка, козака и жителя мишковского, я, Иван Паливода, руку подписалем.

К сему добровольному пна Стефана Гудовича уступу по добровольному ж его, продавци Пилипа Калитченка, позволеню, по прошеню их обоих, уступци – пна Гудовича и позвольца – Пилипа Калитченка во свидителство писар майстратовый стародубовский Павел Исаевич руку приложил.

По прошеню пна Стефана Гудовича, значкового товариша полку Стародубовского, к сей выкупной купчой во свидителство подписуемя:

Леонтий Озерский, атаман городовий стародубовский.

На місцу судии полкового стародубовского будучий Стефан Старосілский».

(НБУВ. – ІР. – Ф. II. – № 18101. – Копія кінця ХІХ ст. Внизу документа запис: «Румянцевская» опись, п[олк] Стародубский, т. 81, сотня 2-я полковая»)

№ 28

1729, жовтня 28 (17). – Глухів. – Лист гетьмана Данила Апостола до князя В. І. Долгорукого.

«До его сва князя Василия Володимировича Долгорукова.

Сиятелнїйшїй и высокопревосходителнїйшїй кнже гпдн генерал фелтмаршал и кавалер, милостивый мой и блгонадежный патрон!

Писание в. к. сва, з Москви пришлого септеврия от 9-го ко мнї писанное, получил я здесь в Глуховї з достойним почтением, в котором изволите в. к. сво выражать свою инстанцию за здешним малороссиянином Василием Гудовичом, дабы мнї показать к нему свое блгосклонение, и на сие в. к. сву покорне обявляю: что имїючи я висоцеповажную в. к. сва особу всегда в всеприятнїйшем воспоминании, елико сили моей есть всякие ко мнї требованям дозветворити усердно готов, якож и ннї то, что возможно и вмїстително показалось, помянутому Гудовичу явил к его удовольствию, о ділах же его и отца его ж (которий яко слышу, там в Москві по разным мїстам и пред высокими персонами обо мнї нїкоторие неправди разглаголтвуют) донесет в. к. сву син мой Павел, в Москві обрїтающийся, к которому от мене о том писано, а в. к. сво, милостивый мой патрон, да соблгоизволиш и впредь мене в непремїнной своей содержати млсти, нижайше прошу и за тим остаюсь навсегда в.к. с[иятелст]ва вседоброжелателнїйшїй.

Октовр. 17 року 1729».

(НБУВ. – ІР. – Ф. II. – №. 18103. – Копія кінця ХІХ ст. Запис копїста: «Харьков[ский] Историч[еский] Архив, д[ело] № 20587, черновик»)

№ 29

1728, листопада 30 (19). – Глухів. – Універсал гетьмана Данила Апостола.

«Его императорского величества Войска Запорожского обоих сторон Днїпра гетман Даниил Апостол.

Пну полковниковї стародубовскому, пнам старшинї полковой тамошной, а особливе пну сотнику полковому з урядом и кому о том відати надлежит, ознаймуем сим нашим універсалом, иж войсковою товариш пн. Стефан Коссович, имїючи во владїнии своем в полку Стародубовском в сотнї полковой футор, куплею набытий, прозиваемий Гримячка, з млином вешняком и пятма дворами, також в селї Курковичах кгрунти пахатние и сінокосние, куплею ж набытие, презентовал нам на оние футор и всі грунта купчие записи от продавцов в разных годах и числах ему виданние и выписами з книг мїских стародубовских урядове справленние, против которих купчих и урядовых выписей просил и нашой універсальной конфирмации. Мы прето, гетман, по силї данной нам монаршой его императорского величества грамоти, имїючи власт всякие в Малой России воинские и гражданские устроеват порядки, респектующи на его, пна Стефана Коссовича, службы войсковие, до которих и впред усмотрїваем в нем всякую згодност и охоту, велїли сей наш з войсковою енеральной канцелярии видати універсал, которим яко выше выражений футор, прозиваемий Гримячка, з млином вешняком и пятма дворами, особливе в селї Курковичах грунта пахатние и сінокосние, им покупленние, ствержаем в спокойное владїние так, дабы з старшини и чернї полку Стародубовского и нї от кого другого в чом владїнии не

чинено ему жадного препятствия. Люде зас при оних же его, пна Косовича, футорі и на купленних грунтах мешкаючи, отдавали б ему ж яко державци своему обыклое послушенство и повинность, рейментарско приказуем.

Дан в Глухові ноеврия 19 д. року 1728.

Звишменованный гетман рукою власною.

М[істо] п[ечати].

(НБУВ. – ІР. – Ф. II. – № 18132. – Копія кінця ХІХ ст. Запис внизу документа: «Подлинник находится в ділі о дворянстві рода Косовичей в архиві департамент[а] герольдии правит[ельствующего] сената»)

№ 30

1728, грудня 1 (листопада 20). – Глухів. – Універсал гетьмана Данила Апостола.

«Его императорского всепресвітлійшого величества Войска Запорожского обоих сторон Дніпра гетман Даниил Апостол.

Пну полковнику стародубовскому, пном старшині полковой тамошной, сотникам и кому колвек о том відати надлежит, ознаймуем сим нашим універсалом: доносил нам чрез суплику свою знатний бунчуковий товариш пн. Федор Ширай, что значковий полку Стародубовского козак Петро Носікевич, двоюродний его брат, будучи в низовом Дербенском на службі его императорского величества поході прошлого 1727 году волею Бжиею там умер, а при виході своем в тот поход леговал отцу его, Ширая, дховною своею кгрунта свои ж в полку Стародубовском обритаючися, которие отц его, Шираев, уступил ему ж, Федору Шираю, а именно: слободу Гордіеву буду, на купленних кгрунтах осаженную, в селі Басихині поля пахотного нісколко четверток и в селі Поконі дворов нікоторое число, дабі он, пан Ширай, за душу его, Петра Носікевича, по християнскому обычаю поминование учинил и долги на килка тысячей его ж, Носікевича, кредиторам уплатил, и он, пн Федор Ширай, так за душу того брата своего покойного Носікевича и родителей его поминование уплатил, а другие еще оплачивает; да при той же духовной своей оной Носікевич оставил на помянутие свои кгрунта купчие записи и гетманские універсали, по которим взявши он, пн. Федор Ширай, претензію до грунту Ляденского, на яком товариш войсковой Стефан Косович з тестем своим Новицким осадил слободу, называемую Ляденскую, и розробляючи поле и сіножати, ронил свой кошт, на що были у него ж, Косовича, антецессора нашего покойного гетмана Скоропадского універсали, вступил был з ним в завод; потом означенний Косович, не входя в болшую турбацию, по добровольной з ним, пном Федором Шираем, розділце помирился, а он, пн. Ширай, ему весь кошт сплатил, на що тот же Косович дал ему сего 1728 году, ноеврия 16 дня, за руками и своею и свидетелей купчую и другие у себе бывшие на тот Лядский грунт служачие ему ж вручил крепости, которие, також антецессоров нших два універсали: один в 1704 году, ноеврия 27 дня, другой в 1709 году, януария 5, покойному Носікевичу данние, он, пн. Федор Ширай, нам презентуючи, просил себі на вишевираженние слободки и грунта нашей універсальной конфірмации. Мы прето гетман, по сілі данной нам високомонаршой его императорского величества грамоти, иміючи власть всякие в Малой России воинские и гражданские устроевать порядки, респектуючи же на вірнорадетелния отца его, пна Федора Ширая, войсковие заслуги да и на самого его, недавно в Персидских походах килколітно отправленную, презирая службу, о которой данний ему 1727 году, мая 20 дня, в Дербенті от его сиятелства гідна генерала фелтмаршала и ординов Слона и Білого Орла кавалера князя Василия Владимировича Долгорукова, на тот час генерала аншефа, над российскийском войском в Персіи команду имівшого, свідітелствует пашпорт, а до такових же служб и впред усмотривая в нем всякую згодность и охоту, веліли видать сей наш з Войсковой Енеральной Канцелярии універсал, котрим яко предречоную слободку Гордіеву буду и Ляденскую со всіми принадлежащими к ним грунтам и угодиями купленними и другие грунта, по духовной покойного Носікевича оплаченнии, ствержаем ему, пну Федору Шираю в спокойное и безпрепятное владіние, так, дабы во владінии тих слободок и грунтов никто з войскових и посполитих полку Стародубовского обивателей не чинили ему жадной

перешкоди. Люде зась посполитие, в оних слободках мешкаючие, отдавали б ему ж, пну Федору Шираю, значковому товаришови бунчуковому, яко державці своєму, обиклоє послушенство и повинность, упоминаем и рейментарско приказуем.

Дан в Глухові, ноеврия 20 дня, року 1728.

В подлінному подпись такова: звишменованный гетман рукою власною М.П.»

(НБУВ. – ІР.-Ф. II. – № 18136. – Копія кінця ХІХ ст. Запис копійста внизу документа: «Рум[янецвскя] Оп[ись], п[олк] Старод[убский], с[отня] Новом[іская], т. 121»)

№ 31

1729, лютого 9 (січня 29). – Глухів. – Купча.

«Року тисяча сімсот двадцатого мсца яннуария двадцат девятого дня.

Всім, кому колвек о том тепер и в потомние часи відати будет надлежало, сим моим доброволним купчим записом ознаймую, иж власный свій грунт, никому ни в чом не пенный и не заведенный, в селі Хмельовци найдуючийся, цілий пляц поля пахатного з двориком, огородом и в полі огород, гаєм и сіножатми, до того ж грунту належними, продаем и уступилем на вічність его млсти пну Василю Романовичу, знатному канцеляристу войсковому, пней малжонци и потомкам за певную сумму и сполна до рук моих одобранную, готових грошей монети доброй личбы украинской золотих шістьсот, волно теды ему, пну Романовичу, пней малжонце и потомком его тот грунт кому дати, даровати, заминяти и як хотя на свой наилучший пожиток обернути. Себе зась самого и потомков моих яко от мененного грунту вовся отдаляю, так, вручаючи оний в зуполное владіние пну Романовичу, даю ему ж для лутшой вперед кріпости и оборони сие мое ж собственноручное писание.

Діялося в Глухові, року, мсца и дня выжей выраженных.

В подлінной купчой подпис рук тако:

Стефан Косович рукою власною

Притомними будучи сей купчой запис руками своими подписуемься:

Антип Соколовский, сотник бакланский

Герман Синяковский

Леон Клопотовский, писар бакланский».

(НБУВ. – ІР.-Ф. II. – № 18121. – Копія кінця ХІХ ст. Внизу документа запис: «Рум[янецвская] оп[ись], п[олк] Старод[убский], т.81, сотня 2-я полковая»)

№ 32

1729, лютого 26 (15). – Дарча.

«Року тисяча сімсот двадцат девятого, мсца февраля пятнадцатого дня.

Я, Стефан Гудович, чиню відомо сию моим доброволним и рукоданным писанием, иж дарую зятеви своєму Савелию Ніжинцу двор свой власний, лежачий в Новом городі ведля Воскобойника, вічними часи, которим двором волно ему, як хотя владіть, дати, даровать, продать, заменять и як хотя на свой лутший пожиток обернуть, на що для лучшей вери и певности отдаю сию карту за подписом руки моея.

К сему моему рукодайному писанию подписался (в подлинном подпись такова): я, Стефан Гудович.

По прошению Стефана Гудовича, товариша значкового, во свідітельство сего рукоданного писания полку Стародубовского значковий товариш подписуюся Игнат Данченко.

По прошению вишеписанного Стефана Гудовича, значкового полку Стародубовского товариша, во свідітельство сего его рукоданного писания я, Василий Косач, полку Стародубовского комисар, подписался.

Свидом сему Леон Клопотовский, комисар бакланский».

(НБУВ. – ІР.-Ф. II. – № 18102. – Копія кінця ХІХ ст. Запис копійста внизу документа: «Румяниц[евская] опись Малор[оссии], п[олк] Старод[убский], т. 71, д. 398»)

№ 33

1730 червня 21 (10). – Короп. – «Доношение» коропського цехмістра Хоми Наумова гетьману Данилу Апостолу.

«Ясневелможній мосці пне гетман наш премилостівіший добродій.

За бивших покойних прежде гетманов и обозних енералних місто Короп як належало на артилерию енералную, теды з цеху ншого ковалского короповского по належитости до надлежащою діла артилерийского висилано в Батуриин по три и по чтири чоловіка работат и давано им з шофи міської короповской всякого харч и тамо в Батурині с протчіими ковалями, разных городов будучими, купно надлежащее діло работали. Да до жадних тягlostей міських й податей цеху нашого не потяганно, на то от покойних гетманов и універсали два міем. А теперешнего часу, милостивий нш пне, цеху нашому будучи в малолюдствіи в едном Коропи цехом своїм фурмани артилериские, палуби, вози конние, вози воловие, колеса оковуваючи й протчие діла неисходно за свого харч работаючи, превеликая нам нужда и тяжест иміється. А к тому и побор, который за бившой гетмановой покойной Скоропадской у подданствіи гоинном будучим, за немилосердия на нас немилостиво наложен по тих же реестрах на артилерию войсковую енералную, кромі дабелей міських з нас взимается. Зачим падши до поважной стопи ног ясневелможности вшой милостивого пна, чтоб нам цехом своїм от такой тяжкой роботизни и побору великого не разоритися вовся с определним (?) усердием высокоповажного вшого реїментарского милостивого респекту просим.

Ясневелможности вшой премилостівішого пна и великого добродія найнижшие подножки

Цехмістр Хома Наумов.

Павел Яковлев, Васил Омелянов з братією цеху ковалского короповского».

(ЦДІАК. – Ф. 51. – Оп. 3. – № 3442. – Арк. 2. – Оригінал (?). Запис: «Діло по доношенію цехмістра ковалского короповского Хоми Наумова с товарищы о уволненіи их от великих податей и от многих посилок и о протчем. 1730 года июня 10 д.»)

№ 34

1730, липня 25 (14). – Глухів. – Універсал гетьмана Данила Апостола.

«Ея императорского величества Войска Запорожского обоих сторон Днепра гетман Даниил Апостол.

Пану полковникові стародубовскому, тепер наказному, в впредь совершенному, с п. п. старшиною полковою, а особливе п. сотникові новгородскому з урядом і всім, кому би о том відати надлежало, ознаймуем сим нашим універсалом, иж вдовствующая п. Анастасия Прокопиева Березовская з дітми презентовала нам антецесора нашего покойного гетмана Скоропадского універсали свекрові ей покойному Семену Березовскому, асаулові полковому стародубовскому данние: перший септеврия 2 д. року 1708 (когда еще антецесор наш на уряді полковничества стародубовского зоставал) на хутор, прозиваемий Горбовецкого с людми, при нем осаженними; другий януария 17 д. року 1713 на другий хутор, прозиваемий Шоховский, в сотні Новгородской найдующийся, которими хуторами первие помянутий свекор, а потом муж ей владіли, а тепер она с дітми владіет, и на то все владіние просила нашей універсальной конфирмации. Мы прето, гетман, по силі високомонаршой ея императорского величества грамоти за собственною ея величества рукою, нам пожалованной, иміючи власть всякие в Малой России воинские и гражданские устроевати порядки, а респектуючы на бывшие службы покойного свекра и мужа ей, велели видать сей наш з войсковой енеральной канцелярии універсал, которим яко више выраженние хутор с принадлежащими до оних грунтами и людми ей пані Анастасии Прокоповой Березовской с дітми в спокойное владіние, так аби в том владінии ніхто не сміл и не важился чинити ей жадного препятствия; обрїтающиеся при оних хуторах люде отдавали б ей же, яко державци своей, обиклое подданское послушенство и повинность, міти хочем и реїментарско приказуем.

Дан в Глухові юля 14 д. 1730.

В копии подпис такъв:

Звишменованный гетман рукою власною.

(НБУВ. – IP. – Ф. II. – № 18083. – Копія початку ХХ ст.)

№ 35

1730, липня 25 (14). – Глухів. – Універсал гетьмана Данила Апостола.

«Ея императорского величества Войска Запорожского обоих сторон Днепра гетман Даниил Апостол.

Ознаймуем сим нашим універсалом пану полковникови стародубовскому, тепер наказному, а впредь совершенному, з п. п. старшиною полковою и всім, кому бы о том відати надлежало, иж вдовствующая п. Анастасия Семенова Березовская з осиротілимы по мужу своем, асаулі полковом стародубовском, покойном Семену Березовскому, трома синами, презентовала нам універсал антецесора нашего покойного гетмана Скоропадского за войсковие значние служби оному мужеву еи, в прошлом 1715-м году юня 1 д. данный, на владіние села Медведова, в сотні Новоміской обрѣтающогося, с принадлежащими до него угодиями, да лист от того ж антецесора нашего покойного Скоропадского в прошлом же 1721 году мая 17 д. до полковника тогдашнего стародубовского наказного писаний о привернении в послушенство оному ж еи мужу села Платкова в сотні полковой полковой найдующогося, на которие маетности она, пані Березовская, просила нашой універсальной конфирмации. Мы прето, гетман, по силі високомонаршой ея императорского величества грамоти за собственной ея величества рукою нам пожалованной, иміючи власть всякие в Малой России воинские и гражданские устроевати порадки, а респектуючы на вірно радителние и значние покойного Семена Березовского, асаула полкового стародубовского, войсковие службы, веліли сей наш з войсковой енеральной канцелярии видать універсал, которим яко вираженние два села Медведі и Платково со всіми принадлежащими к ним угодии помянутой паней Анастасии Березовской по силі вишенаміренных універсалу и листа ствержаем во владіние так, даби в том владінии ніхто з старшини и черні полку Стародубовского обивателей не сміл и не важился чинить ей жадного препятствия; войты зась тих же маетностей со всіми посполитими людьми (опроч козаков, при своих волностях непорушно зоставати міючих) отдавали б еи же, пані Агафии Семеновой Березовской, подданское послушенство и повинность, міти хочем и рейментарско приказуем.

Дан в Глухові юля 14 д. 1730 году.

В копии подпись:

Звишменованный гетман рукою власною.

Внизу виш прописаних шест Березовского кріпостей копиях написано: принять сии копии в канцелярии полковой и освідительствовав с подлинными справить, а подление кому надлежит отдать с розпискою. Судия полковий стародубовский Николай Ханенко. Которие копии с подлинными свідительствовали и подписались: обозний полковий старод[убовский] Афанасий Есимонтовский. Судия полку Стародубовского Николай Ханенко. Хоружий полку Стародубовского значковий Федор Данченко. С полинними справил полк[овой] стародубовской к[анцеля]рии Григорий Політика.

Такивие всі подлинние універсали до себе принял, а на копиях подписался Василь Березовский.

Внизу виш писаного всего по листах закрепил Александер Дуров».

(НБУВ. – IP. – Ф. II. – № 18082. – Копія початку ХХ ст. Внизу документа запис: «(Генер[альное] сл[едствие] Старод[убовского] полка, лл. 63-68)

№ 36

20-30 роки ХVIII ст. – Стародуб (?). – Донесення козака Івана Лойка в стародубівську полкову канцелярію.

«В полковую стародубовскую канцелярию доезд.

Я, нижей подписавшийся, за данною мні инструкцією из канцелярии полковой посилал был за Ипуть ріку в разние села, а зачим – следуют пункты.

1

Велено мні сискат по ділу Романа Армашенка, жителя жовнецкого, з Софією Новицкою заводном показанних от его, Армашенка, свідетелей, а именно: села Творишина Кузму и Мартина Малешенкових, Никиту Ребионка, Федка Галиченка, села Панкович Давида и Ивана Чуйкових, Моисея Сергієва, села Халієвич Якова Кулака, села Жонца Данилу Борсука, Ивана Поповича, Кирія Валиченка, Василя Сердюка, села Пакон Феска Сергієнка, Петра Сергієнка, Якова Крисаненка, слободи Лядной Тимоха Подліського и Василя Шашура.

2

И по тому хто з вишше написанних людей о діле знал Армашенковом, тот, приехав в Стародуб, в канцеллярии полковой был допрашиван, а хто именами – в допросах явствует.

3

А хто не поехал из них, говорячи тое, что мы весма не знаем о ділі Армашенковом и ехат де нам не для чого, понеже немалое жилищ наших от Стародуба разстояние, тих имена такови: села Творишина Кузма и Мартин Мелешенкови, Никита Ребионк, Федка Галиченок, села Панкович Давид и Иван Чулкиви (!), Моисей Сергієв, села Халієвич Яков Кулак.

О сем полковой стародубовской канцеллярии покорне доносит Стародубовского полку полковой сотні козак Иван Лойко».

(НБУВ. – ІР.–Ф. II.–№ 18152.–Тогочасна копія. Запис копіїста: «Харьков[ский] Историч[еский] архив, дело № 7686, подлинник»)

№ 37

1731, вересня 20(9). – Почеп (?). – Розписка Микити Федорова.

«1731 году, мсца септеврия 9 дня.

Я, Никита, Федоров сн, житель булашовский, даю сие писание своему унуку, именно Стефану Леонову сну, жителю тож булашевскому, в том, что пошол за мене, вышеписанного Никиту, Федорова сна, в поход военный, в дворі своим поступаю во всем третью часть, а не дай Бже, смерти моей, Стефана, Леонова сна, жені моей, дітям моим, чтобы было непенно вышеписанная третяя часть двора; а ежели дасть мні Бог, Стефану, прийти з военного походу, чтобы тая третяя часть двора непенно было.

На подлинной подпись тако:

А сие письмо писал Филип, Андреев сн, житель тоей же деревні, и вмісто Никити, Федорова сна, руку приложил.

А сие письмо писалось при свидітелю Демиду, Иванову сну, Горбуну, жителю тоей же деревні Булашева».

(НБУВ. – ІР.–Ф. II. – № 18137. – Копія кінця ХІХ ст. Внизу документа запис: «Рум[янцевская] оп[ись], п[олк] Старод[убский], сотня 1-ая Почеповская, т. 139»)

№ 38

1731, жовтня 1 (вересня 21). – Конотоп. – Купча.

«Року 1731 мсца септеврия 24 дня.

На вряді нашем конотопском перед нами, сотенною старшиною того часу будучим, нижей подписавшимися, очевисте ставши отец Иоан Фиялковский, пресвитер обмочевский, ясне, явне, з доброй своей волі, без жадного примусу мовил, иж иміючи я свой власний куплений футир за містом Конотопом при урочищи речки Езучеи над болотом помеж Никифора Савойска да Левка Торанского, Прокопа и Ивана Осоков футоров стоячий и под тим же футором поля пахатного нива една под окопом з воротами (?) до окопа, другая нива над Романовою греблею на сім ден, а третяя нива над Уласовою гребелкою на три дни оручиєся, особливо же гай помеж Павлюкового да Грицкого, Бондаренкового и Петрового Зубченкового гаєв найдучиєся, нікому ні в чем не пенниє и в жадних долгах не заведение, все тое продадем, то єсть футор, поля и особливий гаєк знатному козаку сотні Конотопской, а своему тестеві Василю Прасолу, мешканцу конотопскому за власную и рукоданую суму монети доброй лічби литовской очовисто в сем купчом записі для вшелякого правного турбатора

покладаючи готові гроші чотириста золотих от яких проданих мною футора з нивою и поля пахатного з особливим гайком самого мя, жену мою и дітей, так всіх кривних своїх, близьких и далеких, вовся отдаляю и не имію я сам, жена моя, діти мої и нікто с предреченних кривних моих в той, мною проданий футор з означеним угоди жадною мірою интересоватися и ні найменшой чинити перешкоди тестеві моему, ему, Василю Прасолу, его жені и дітем; міют вищреченние ґрунта, купление от мене, вічне зоставати и волно ему, пну Прасолу, оним ґрунтом як своїм власним добром як хотіти владіти, дати, продати и даровати или на який колвек для лучших своих користей обернути пожиток. На що для лутшого и совершеннішого в потомние часи всякому се (?) відат потребуемому имовірія сий мой рукоданий на вradі конотопском при звиклих врядових печатех и подпису имен панов урядников ему, Василю Прасолу, запис до рук дал, на яком во вірност и своеручно подписалемся.

Діялося на ратуши конотопской року, мця и дня вишеположеных.

При сем будучи Никифор Савойско, жител конотопский, и по прошенію его писар сотенний Стефан Михайлов руку приложил.

Уряд конотопский именами: Данило Афанасіев, атаман городовий, сотенний писар Стефан Михайлов, войт міський Афанасій Тимченко з бурмистрами писал сей купчий запис по прошенію вищреченных конотопского ратуша писар Данило Тимофиев и подписался.

Свідетелствовал писар сотенний конотопский Козма Терентіев (?).

(ЦДІАК. – Ф. 64. – Оп. 1. – №. 522. – Арк. 15. – Тогочасна копія. Наприкінці документа намальовано два кола, всередині яких написано відповідно: «Місто печати сотенной конотопской», «Місто печати уряду (?) конотопского»)

№ 39

1731, жовтня 29 (18). – Стародуб. – Випис з стародубських міських книг, який містить у собі купчу.

«Выпис з книг міських стародубовских права майдебурского.

Року тисяча сімсот тридцять первого мсца октоврия, осмогонадцать дня.

На майстраті ея императорского величества стародубовском перед нами Яковом Андріевичом, войтом, Антоном Коменком, бурмистром, Василюм Савелиевим и Афанасом Конончуком, райцами, Фомою Иовлевим, лавником, ставши очевисто Григорий Новитченко, служитель дому реинментарского, в притомности Иосифа Отцевича, козака сотні полковой Стародубовской, устне и доброволне сознал, что иміючи в себе два загоны поля піхотного в урочищи, найдуючомся к болоту Бичку, по согласію своїй матері пані Софії Новицкой завел и продал в вічност оние загоны помянутому козаку сотні полковой Стародубовской Иосифу Отцовичу за десять рублей и жита осмачок десят. На якую продажу ему, Отцовичу, дал от себе купчую, которую купчую презентовал он, Новицкий, и власною своєю быть признавши, подал ко записанию до книг міських стародубовских, якая купчая так в себі міється:

Року тисяча сімсот тридцат первого мсца септеврия двадцат первого дня.

Я, Григорий Юревич Новитченко, служитель реинментарский, сн старости бывшего Юрия Новицкого шептаковского, чиню видоимо сим моим доброволним купчим вечистим записом во всякого суду и права, кому того тепер и в потомние часи видати надлежит, иж по согласію своей пані родителки Софії Новицкой завел в продаж поля два загоны на врочищи, прозиваемом к болоту Бычку, сумеж одной стороны Лариона Куколяки, з другой стороны Тимоха Темного, жителей стародубовских, и як мы з пні родителкою владіли, отвели и продали и попустили в моць и вечистое держанье козаку стародубовскому Иосифу Отцовичу, жені и потомкам его, за сумму певную и руками нашими отобранную, без осовітости, зде пишучуюся, рублей десят и жита осмачок десят міри колодной стародубовской. Которие денги и жито отъбравши, мы з пані родителкою позволяем ему, Иосифу Отцовичу, жени и потомком его, теми загонами спокойне владити, диспонувати, продати, даровати, дати, кому обернути, а я, продавца Григорий Новицкий, з пані маткою своєю Софією и со всіми кривними своїми, близькими и далекими, от тих загонов отдаляем и вичне зрекаем и не иміем интересоватися и найменшой шкоди и перешкоди чинити под зарукою на турбатора проти више означенной цены удвое и з нагороженем проторей и убитков, а если би

з кривних моих пожелал хто тие загоны откупит, то повинен положит вдвое оную цену без всяких турбаций.

В подлинной купчей подпис рук тако:

На которой купчей вечистой запис я, продавца тих загонов, вмiсто себе и панi родителки своiй саморучно подписался Григорий Юрьевич Новицкий, служитель дому рейментарского.

По прошению пана Григория Юрьевича Новицкого при том часi будучи во свидiтельство подписуюся Трофим Середа.

По прошению Григория Новитченка, служителя рейментарского, писал сию купчую вечистую запис и подписался подписом маiстратовий стародубовский Леон Бородуля.

На подлинной выписи определiение учинено таково: якую купчую в голос читанню мы уряд выслухавши, казалисмо до книг мiських стародубовских принят и записат и ест записано, з которых и сей екстракт выписавши з подписом рук урядових маiстратових стародубовских и притиснененем обьклой маiстратовой стародубовской печати стороны того требующой, козаку сотни полковой стародубовской Иосифу Отцовичу, ест выдан.

Писан на маiстратi стародубовском року, мсця и дня вижей спецификованных.

В подлинной подпис тако:

Ея императорского величества маестату стародубовского войт Яков Андрiев.

Бурмистр Антон Коменок.

Писар маiстратовий стародубовский Павел Исаевич».

(НБУВ. – IP.-Ф. II. – № 18162. – Копiя)

№ 40

1731, листопада 17 (6). – Глухів. – Лист гетьмана Данила Апостола до чернiгiвського полковника Михайла Богданова.

«Мой ласкавий приятелю, пне полковнику черниговский.

Сего ноябра 5 д. 1731 году Иосиф Титович, войт черниговский. з маiстратом доносил нам, что во вся годи з мiщан черниговских определiялося в Олабинскую, Вибелскую, Гайскую, Бiлоускую и полковую сотни по два чоловіка в зборщики, да сверх того два ж чоловіка к магазiну, и един то з Чернигова, то з Березного в щетки, от чего мiщане черниговские немалую имiют нужду, а в означенных сотнях могут винайтися с посполитых в зборщики люде добрие и пожиточние, да и в щетки не толко з города Чернигова и Березной, но и з других Черниговского ж полку мiстечок, яко то з Мени, з Сосничи и из протчи могут определитись к тому дiлу пристойние люде и просил он, войт черниговский, в том нашего рассмотрения указа, прето абись в них приказал в тие зборщики и счетчики не с одного города Чернигова, но так и з вишепоказанных сотен яко и с протчих мiстечок обивателей вибират поочередно, чтоб одним обивателем черниговским пред другими того полку посполитыми не било обидно и в том они за непорядочним определiением напрасно нужди не поносили б и не разорились предлагаем и реиментарско приказуем.

З Глухова ноябра 6 дня 1731 году.

В подлинном тако: В мсти ласкавий приятель ея императорского величества Войска Запорожского обоих сторон Днiпра гетман и кавалер Данило Апостол».

(НБУВ. – IP. – Ф. VIII. – № 2313. – Копiя кiнця XIX ст.)

№ 41

1731, грудня 7 (листопада 27). – Стародуб (?). – Купча.

«Ясневелможний мсц пне гетман и квалер, мнi премилостивiйший пне патроне и великий добродiю.

Еще в прошлом 1731 году подавал я, нижайший, ясневелможности вашей челомбитную на Василя Гудовича, жителя горчаковского, який тепер в полку Стародубовском комисаром, который чинил незносние обиди в кгрунтах графа Сави Владиславича и подданим его там же, в полку Стародубовском, так же о неплатеже

индуктового збору, о чом обширне в прежней моей супліці поданой ясне велможности вашей написано. Которий Гудович указом ясневелможности вашей по челобитю моему в Глухов для слідствия вишеписаних обид и розорений бил зискан, а понеже било рассмотрение ясневелможности вашей приказали поважним своїм указом писать к полковнику стародубовскому, так же и к старшине тамошней же стародубовской, чтобы оноє діло з слідством, а по слідствии учинить рішение, что он, Гудович, несмотря указу ясневелможности вашей, отрирается, что будто он, Гудович, бунчуковий товариш, не хочет в суд полковий стародубовский вступать.

Того ради всенайпокорнійше ясневелможности вашей прошу приказать написать свой поважний указ к полковнику стародубовскому, чтобы оного Гудовича сискат в канцелярию стародубовскую и по прежнему на его моему челобитю о учинению їм, Гудовичом, в грунтах графа Сави Владиславича обидах и разорениях, так же и о незаплатї збору индуктового учинили слідствие, а по слідствии того діла милостивое рішение.

Ясневелможности вашей всемилостивїйшому моему пану патрону и добродїеву нижайший раб повїренний графа Владиславича Александр Левинский.

(НБУВ. – IP. – Ф. II. – № 18105. – Оригінал. Зверху документа запис: «Подана д. 18 октовр. 1732 року, записав в книгу, доложит»)

№ 42

1732, січня 12 (1). – Квит Івана Березовського з записами копїста.

«Бумаги Забіл (у Н.П. Василенка).

Прокопий Павлов, поп, иерей обтовский 1730.

Иван Забіла.

(...)* завїщала дочери 1000 зол.

Иван, пан. Анна+ без битности 2-го мужа нечаянно до 5.IX.1730.

1) за Иваном Саленком

2) за значков. тов. Чернигов. полка Самойлом Ив. Судиенком (1730).

Року 1732 януария 1 дня.

Понеже извїстен я, нижей подписанный, что покойная матка моя легованную духовницею тысячу золотих бабусею моею от пана Ивана Забілы, дядка моего, сполна отобрала матка моя, на что по умертвии матки моей отчим мой Самойло Судиенко дал роспись пану дядку моему с присутственными людми, для віроятия я даю квїтанцию в том, жеби впредь турбации не вщїнать, на том и росписуюсь.

Сестренец Василий Силич (Синвич?) крестом +.

К сей квїтанции подписался Прокопий Павлов, поп обтовский.

На прошение брата своего Василия подписался Иван Березовский.

Данило Савуский по прошению Василия Силича руку приложил.

К сему руку приложил Федор Строньский.

Року 1732 януария 1 числа.

Понеже не случилось за живота матки моей роспись учинити в одебраню належных денег тысячи золотих от пана Ивана Забілы, брата своего, котории гроши духовницею леговани били от покойной бабусї при кончинї, що в предні часы нехай свїдомо будет, кому належит, иж квїтуем отданих грошах оних, сполна маткою моею принятых, в чом свїдоми імїються люде: пан Савойско и Андрїй Жуковецкий, як за живота порахунок учинили в одебраню покойной матки моей денег в битности в дому отческом пана Ивана Забілы, на сем росписном листї во свїдїтельство подписуюсь.

Иван Березовский.

Иерей Прокопий, обтовский, к сей квїтанции подписался.

Данило Савуский к сей квїтанции руку приложил.

По прошению Андрея Жуковецкого росписался я, Федор Стронский.

По прошению пана Ивана Березовского сїю писал квїтанцию Иван Кордол, дяк обтовский.

Отец Прокопий упом[инается] 1727».

(НБУВ. – IP. – Ф. II. – № 18085. – Копїя початку XX ст.)

1732, квітня 7 (березня 27). – Глухів. – Універсал гетьмана Данила Апостола.

«Ея императорского величества Войска Запорожского обох сторон Дніпра и ордина свтаго Александра Невского кавалер Даниил Апостол.

Пну полковникові стародубовскому, п.п. старшині полковой, а особливе пп. сотникам погарскому и бакланскому з урядами, сым ншим ознаймуем універсалом, иж пн. Семен Галецкий, сотник полковой стародубовский, презентовал нам антецесоров нших гетманов універсали: первый измінника Мазепы, данный ему, пну Галецкому, 1704 –го, октоврия 5 д., на десять члвік в селі Михайловці, в сотні Бакланской будучых, другой покойного Скоропадского подтвердителный 1709, септеврия 10 д., на тое ж село Михайловско и на млин, купленный, ведле Стечни стоячий, пры котором и члвка 12, на том же купьленном кгрунті осілых, знайдуется, а особливе селі Жоровлеві на кгрунта купленные с полями пахотными и сінокосными, третий 1714, октоврия 10 д., того ж покойного гетмана Скоропадского позволителный на построение одного камня млива на Новой греблі на реце Судости, под городом Погаром будучой, четвертий 1715, марта 22, того ж гетмана Скоропадского, ему, пну Галецкому, данный в конфірмацію на купленный от Моисія Теліги грунт пахотный и сіножат з дубровою и лісом в уезді Погарском, за Бугаевою селом, пры Денисовці реці, лежачыє, которым універсалом позволено ему, Галецкому, на том же кгрунті нісколко хат поселиты, пятый того ж гетмана Скоропадского ему ж, пну Галецкому, апырля 24 д. 1720 –го в подтвержденные данный на село Витомле, в сотні Погарской будучое, да пры том же означенный пан Галецкий презентовал нам купчую запис на майстраті Стародубовском ему, пну Галецкому, от Елены Ферензбаховны Стефановой Гудовичевой данную за руками тамошних майстратовых на млин, на реци Кичеті стоячий, да купчую, данную ему ж, пну Галецкому, от хоруужого сотні Новоміской от атамана куреня Душкинского со всім товариством на грунт лісовый от козакой стороны уступленный за певную сумму золотых шестьсот кругом на версту, то есть от устя Чернецкого от озера до Мератинки речки пятсот сажен лісом кругом

Сажен, и где он, пн Галецкий, похочет хутор или винницу построит, оные хоруужый и атаман душкинские позволяют, також де замінное писмо от Евсея Самойловича, атамана куреня Хмелиовского, данное ему ж, пану Галецкому, на борок свій власный (кромі дерева бортного и сіножатей людских), до млина Кичетского прылеглий, а в грунті хмелиовском будучий, за который борок взаміну прынял он от его ж, пна Галецкого, кгрунт пахотный, в деревні Хмелівцы находячийся, з сіножатми и гайками от значкового полку Стародубовского товариша Стефана Гудовича ему ж, пну Галецкому, доставшийся, на что все он, пн Семен Галецкий, сотник полковый стародубовский, просил себі и нашой універсальной конфірмації. Мы прето, гетман и кавалер, по силі высокомонаршой ея императорского величества грамоты за собственною ея величества рукою во утверждение уряду нашего всемилоствивіше пожалованной иміючи власть всякие в Малой России воинские и гражданские устроевати порядки, респектуючы же на вірнорадітелные помянутые пна Семена Галецкого, сотника полкового стародубовского, войсковые службы, велели ему сей наш з войсковой енеральной канцелярии выдати універсал, чрез который вышеозначенные села Михайловско и Витемле, также и млины: один на реце Стечни, другой – на реце Судости, третий на реці Кичеті, стоячыє, да пры млыні Стеченском нісколко человек осаженных, а прочіє кгрунта по силі антецесоров наших універсалов и урядовых иміючихся в него купчых записей ствержаем ему, пну Галецкому, в спокойное и безпрепятственное владіние, если о том жадного ни от кого не будет спору и препятствия, дабы нікто во владінии тых сел и в отбиранію с помянутых млинов розмировых пожытков жадной найменшой не важился ему, пну Семену Галецкому, чиниты трудности и преиятствия, посполитие же люде означенных маестностей (кромі козаков, пры своих волностях непорушно zostавати иміючих) отдавали б ему, пну Семену Галецкому, яко державци своему, обыклое подданское послушенство и повинност, міти хочем и рейментарско приказуем.

Дан в Глухові марта 27 дня 1732.

В подлинном подпис:

Зъвышменованный гетман и кавалер рукою власною.

(НБУВ. – ІР. – Ф. II. – № 18104. – Копія початку ХХ ст. Внизу документа запис: «(Румянц[евская] Опись, п[олк] Старод[убовский] с[отня], Бакл[анская], т. 96)

№ 44

1733, липня 5 (червня 24). – Глухів. – Лист гетьмана Данила Апостола до ніжинського полковника Івана Хруцова.

«Мой ласкавий прглю пне полковнику ніжинский.

Умершого ніжинского полковника графа Толстого снн его Александр и Иван Толстие чрез поданное свое сего июня 19 д. доношение объявили нам: В прошлом де 1718 году по именному бжженния и вічностойниа памяти Петра Первого, императора и самодержца всероссийского указа, отец их, покойний Петр Толстой, пожалован был полковником в Ніжинский полк, и оному отцу их в бытност его на полковничестві в Ніжині пожалован по его ж бжженния и вічностойниа памяти Петра Первого, императора и самодержца всероссийского, указа місто дворовое послі Обидовского, на котором місті отец их собственним своїм коштом построіл двор з деревянным и каменним строеним, о чем и ніжинская старшина может засвідителстват. Которое строение и нині стоит впусе, а тамошние обиватели многие строение опустошили. Просили они, Александр и Иван Толстие, даби повелено было от нас то строение, которое в оном дворе отц их строіл своїм коштом, им отдат, чтоб вперед оное строение напрасно разорено не было. Того ради предлагаем, абис в. мст. в деревянном и каменном строеніи, в показанном Обидовского дворі імнющоеса, веліл знаючими людьми освідителствоват и по освідителствованію, которое деревянное и каменное строение явится отцем их, Александра и Ивана Толстих, покойним Петром Толстим, собственним коштом построено, оное деревяное и каменное строение им, Толстим, отдат за розпискою и что по сему учинено будет, нас репортоват.

З Глухова июня 24 дня 1733 року.

В. мсти ласкавий пргль его императорского величества Войска Запорожского обох сторон Дніпра гетман и кавалер Даниіл Апостол.

По приказу ясновелможности, на сей час болізнуючого, вмісто власной его велможности рейментарской руки подписал войсковой енералний писар Михайло Турковский».

(ЦДІАК. – Ф. 51. – Оп. 3. – № 7807. – Арк. 6-6 зв. – Оригінал (?). – Зверху документа запис: «Под (ано) июля 18 1733 року». На полях запис: «при отправленіи діла декабра 21 1740 году скрестил писар»)

№ 45

1733, серпня 31 (21). – Глухів. – Лист гетьмана Данила Апостола до полтавського полковника Василя Кочубея.

«Мой ласкавий приятелю, пне полковнику полтавский.

Гспда подскарбіе войсковие доношением своїм, сего августа от 11 д. к нам присланном, объявили, что прошедшого июля 29 д. да сего августа 1 чисел в канцелярию зборов в доношениях полкових зборщиков, а имяно стародубовского полку Андрія Спасибенка, Филиппа Побожиева, черніговского Григория Сечевици писано, а имянно в первом стародубовских, прошедшого июня 29 д. отдали они, полковие зборщики, в стародубовскую полковую канцелярию в пакете за печаттю доношение о недопушеніи іх до зборов в торги покошевного продажного хліба в магазейн от обор провиантмийстера гспдна Воейкова (...)* де доношение в оной полковой канцелярії, не посылая в Глухов июля (...)* число и отдано им, зборщикам, возвратно, сказывая в оной канцелярії, что де от них, зборщиков, для послнки в Глухов в канцелярию зборов сем брать никаких не будь, во втором черніговских будучи де они, зборщики, в ярмонках, а именно в городі Чернігові на святого мученика Прокопия, да в містечку Седниві на святого пророка Илию, для збору надежащих до скарбу войкового доходов и по присланним к ним от сотенних зборщиков мчним юнским репортам, сочиня они полковия відомости и для отсылки в Глухов в канцелярию зборов от седневского наказного сотника гна Воїнова с товарищи, требовали козака и потому де их требованію той послнки от оного сотника козака им, зборщикам, не дано, токмо ті відомости по требованію их же, зборщиков, из містечка Березно[й] от сотенной старшини послнани были з беразинским козаком, который приїхав в сотню Менскую и отдал сотенному писару для отсылки в Глухов и оний писарь по принятіи ті відомости с оним козаком п[рис]лал к ним зборщиком, невідомо чего ради возвратно и о том де

вишеписанние зборщики из канцелярии зборов, требовали указа, а в д(...)* полковим зборщиком из оной канцелярии зборов инструкция (...)* казано, ежели что в котором мсці надлежащих до скарбу войскового доходов собрано будет, потом им, зборщиком, в канцелярии зборов прислати мсчние репорты за руками своїми, по окончаніи каждого мсця в наступающем мсці и з ближних мѣст в неделю, а из далних в п(...)* мсця, а для записки означенних доходов зборные кн[и]ги и сочинения репортов и надлежащих відомостей писарей, также и для посилок людей сколько будет потребно и всякого в том споможения требоват им в тѣх полках от полковников и полковой и сотенной старшины по силѣ прежде посланных к ним полковником и полковой и сотенной старшины от нас прошлых 1727 октоврия 17 да в 1728 годах генваря 20 чисел універсалов, по которим им велено оное исполнять без всяких отговорок и остановки и в том они, гспда подскарбие войсковие, требовали ншого разсмотрения и указа. Того ради як в протчие реїменту ншого полки отправлены нши о сем укази, так и в. мсти предлагаем, абис в. мсть велѣл отправленным полку Полтавского надзирателем и полковим и сотенним зборщиком для отсилок от них в канцелярию зборов и в надлежащие мѣста з доношениями и с мсчними репортами пристойное число дават козаков всеконечно, також и пакети з доношениями и мсчними репортами для отсылки прилучившимися ординарными почтами в канцелярию зборов или куда подписать надлежит, от оних надзирателей и полкових зборщиков полковой Полтавской канцелярии и по сотенним ратушам принимать и куда надлежит отсылать непременно. О получении же сего ншого указа и о исполнении по оному мѣш нас в. мст. в нашу войсковую енералную канцелярию репортовать.

З Глухова августа 20 д. 1733 году.

Вмсти ласкавий приятель Ея императорского величества Войска Запорожского обоїх сторон Дніпра гетман и кавалер Даниїл Апостол, по приказу ясневелможного на сей час болізнующего вмисто власной его велможности реїментарской руки подписал».

Войсковый енералный писар Михайло Турковский.

Адреса: «Ея императорского величества Войска Запорожского полковникові полтавскому пну Василию Кочубею, моему ласкавому приятелеві».

(НБУВ. – IP. – Ф. I. – № 50970. – Копія)

№ 46

1734, жовтня 17 (6). – Конотоп. – с. Велика Каратуль Переяславського полку. – Заповіт Тимофія Кабачного, жителя с. Попівки Конотопської сотні.

«З подлинного копія.

Во имя Отца и Сна и Святаго Дха Свтыя Живоначалная и неразделимая Тройца, аминь.

Я, раб бжий Тимофій Петрович, прозвиском Кабачный, жител села Поповки, сотні Конотопской, полку Ніжинского, будучи от Гда Бга хоробою навѣженный и еще при зуполном своему разумі и памяти цілой, ні з болезсти огненной, ані от кого намовленный, тилко сподіваючись ближе ко смерти, нежели ко животу, тіло мое земли и гробу предаю, дшу Гду Бгу вручаю от которого и создана есть, набыть мою движимую и недвижимую вручаю сну моему старшому Савелию от мала и до велика, и с которой части движимой повинен син мой Сава мене по християнску поховат и отпоминать и сорокоуст за дшу мою повинен заплатит, где Бг разлучит мене дшу от тіла моего и да приймет ю во вічния обители.

Сну моему меншому Лаврентию, где он обрїтается ні в чом ему и наименшой часточки от грунтика моего не отказую, за его преступление пред Бгом, да и ко мні, что я от него терпілем увічча и побої и посмівиско чрез него от людей, другое оставило мене при старости літ моих и пошол себї, где хотя жить без блгословения моего и позволения, в том его вовся отсікаю, дочкам моїм з движимого моего иміния отказую: Хвесці телица третяка, Настї телица четвертака, Химці корова ис телям, Улиані, дочці моей, тилко жита осмачку дати на обиходку еї. Бика четвертака продавши, на мою потребу пойдет, бо еще и виноват я долгу людям.

Нестер Оробей, жител поповский, виноват мні долгу за клячу золотих чтирнадцат без шага, и тое Савка чтобы виправил и за дшу мою там, в Поповці, что потрібно

поплатил жита будет як измолотят осмачок и купят и тое продавши, за мене ж пойдет. А долгу я виноват Гарасиму Ананченку таляра без остатка. Нива под ярком в заставі Гаврилу Ризнику за полята золотого, Мартину Яценку в заставі нивка за тринадцат шагов, а болше долгу в мене не иміється. Теди ствержаючи, сим моім послідним тестаментом варую, могл бы хто касовати сей мой тестамент, з близких моіх родичов и далеких и костми моіми ворущити, таковий да будет проклят, анафема под клятвою свтих отец триста и осмнадесят иже во Никеі и росправится со мною пред нелицемірним судією в день владичен испитания, аминь.

А писан сей тестамент в полку Переяславском, в селі Каратулі Великі, в дому блгородного пна Гавриїла Бурляя, полковника охочопіхотного, при людех зацних и віри годних, при честному отцу Авксентию, дхвнику и Ивану Чемерису, Федору Скибі, жителю поповскому. А писан сей тестамент тилко прилюдне и без Сави, сина моего, бо в ту пору отехал був в Соснову ис Каратулі. А писал сию духовную Стефан Григориев Олшанский.

Октября 6, 1734 году.

Писар сотенний конотопский Захарий Бибииков».

(ЦДІАК. – Ф. 1943. – Оп. 1. – № 136. – Оригінал(?)).

№ 47

1734, грудня 10 (листопада 29). – Стародуб (?). – Купча.

«Року 1734 мсця ноеврия 29 дня.

Я, Стефан Гудович, значковий полку Стародубовского товариш, як прежде сего бунчужному енералному его млсти пна Семену Галецкому, будучому ему сотником полковым стародубовским, так и нні продал и денги восімнадцать коп и овса чотири осмачки своими руками отобрал, три загоны, а именно: первый – лежачий на ростанках под селом Мишковкою, другий – к болоту под гай Коголев, третий – на середовици, и огород, где Говнюк жил, во вічное владіние; и волно его млсти тим грунтом владіти и як хотя пожитковати, дати, продати, даровати и в наилучший пожиток обернути, а я сам себе вічне отдаляю, на чем и подписуюсь.

На подлинном подпись тако:

Значковий полку Стародубовского товариш Стефан Гудович».

(НБУВ. – ІР. – Ф. II. – № 18106. Внизу документа запис копіїста: «Румянц[евская] опись, п[олк] Старод[убовский], т. 81, сотня 2-я полк[овая]»)

№ 48

1734, грудня 22 (11). – Універсал правителів Малоросійської колегії.

«Стр. 244.

По указу ея императорского величества самодержици всероссийской и прочая и прочая и прочая.

Полковникові черниговскому з старшиною полковою також того полку сотника и всім, кому о том відати надлежатимет чрез сие объявляется сего декабра 4 д. нам, генералу лейтенанту сенатору и кавалеру свтого Александра и гвардії подполковнику и ея императорского величества генералу адъютанту, князю Шаховскому при доношеніи своім майстрату черниговского войт Иосиф Титович з майстратом презентовал предостойніише високомонаршіе блаженния и вічностойніи памяти великого гсря цря и великого князя Алексія Михайловича, самодержца всероссийского грамоти, 7163 и 169 годов: 1, на потверждение прав и привиліев и свобод от королей полских наданных. 2, с обнадеживанием милостивого государева жалованя и незабвенного навсегда призріния, войтам черниговским з майстратом и всему посполству всемилостивіише жалованние, до прежде бивших гетманов універсали два гетмана Ивана Бруховецкого (1) потвердителни на права и привиліи и волности магдебурския, також на озера, млини, шинки и инние міские на ратуш доходи июля 6 (2).августа 3 на млин погорілого на Білоусе реці с тім предложением, чтоб ревизори войсковие в содержаню того млина жадной перешкоди и трудности не чинили, на ратуш войтові черниговскому 1663 году данние (3), гетмана Ивана Самойловича 1672 году по грамоті царского величества потвердителни на всі права и привиліея,

да на село Петрушин на озера міские и перевоз на реці Десні, землі волок тридцят, так теж на млини: 1, на реці Білоусі погорелнии, 2, на реці Стрижні Ялоцкого к ратуше, а на войтовство Черниговское землі пашенной волок двадцят до того села: Свині, Киселювка, Березанка, со всіми к ним принадлежностми, и озеро Почилск, на бурмистров земли волок дванадцят и село Хмелница, да на писара волок чтири. 4, універсал бывшого гетмана измінника Мазепи на права и суда магдебурские и на село Петрушин к ратуше, також на вишшие показанной перевоз и млини на Білоусе и Стрижні, с озерами, волоками и со всіми пожитками, да жалованную предостойнішую високославния памяти их величеств великих гдрей цря и великого князя Иоанна Алексиевича и Петра Алексиевича, императора, самодержцев всероссийских 7198 году грамоту, в которой показанно, означенним селу Петрушину перевозу и млинам на Білоусе погорілом, а другому на реці Стрижні Ялоцкого с озерами, волоками, сеними покосами и другими принадлежностми по силі листу показаннаго гетмана Мазепи быть з ратушею черніговою во вічном владінии и им, войту с міщанами, иміть волное употребление, по силі означенних високомонарших грамот и королевских привилий и нікому з старшин чрез право магдебурское к своему суду не притягат; и універсал гетмана Ивана Скоропадского в котором село Петрушин со всіми угоди, млин Погоріловский, перевоз на реці Десні, помірное, ваговое и торговое, к ратуші, и села: Свині, Березанку и Киселювку на войта, а село Хмелницу бурмистрам утверждено в беспрепятственное владіние, да вновь село Сумичевку определенно до ласки войсковой, да притом он, войт Титов с магистратскими оказаною показал, что млин Ялоцкий и сених покосов немало, також грунта и другие угодия по ограничению дозорца Германа Цеханова, подсудка смоленского, и привилиями королей полских Жигимунта и Владислава утвержденными (которое именно по урочищам в грамоті 7198-м году показано) кирпичные и протчие заводы за разних владітцов отошли и в лісі Любецкий владітци ж не допускают невідомо для чего что все по той грамоті в волное употребление войту черниговскому з маистратом укріпленно, а на показанние права привилия да на село Петруши[н] млин на Белоусі реці Погорілого с озерами и сінокосами ваговое от пудов на ратуш, а особливо на войтовство на села: Свин, Березанки и Киселювку, да на бурмистров надлежащее село Хмелницу во владіние их пні иміющиеся просил он, Титов, з войсковою енеральной канцелярії універсальной конфирмації. Мы прето, генерал – лейтенант, сенатор и кавалер святого Александра, лейб-гвардии конного полку подполковник, и ея императорского величества генерал-адютант с присутствующими войсковою енеральной канцелярії членами, принявши его, войта черниговского Иосифа Титова, прошения за їх всегдашнюю ко всероссийскому ея императорского величества престолу вірност, иміючи же власт по силі премоцнійшой ея императорского величества високомонаршой грамоти за собственною ея императорского величества рукою во обявление генеральной малороссийской старшині и всему малороссийскому народу присланной, в которой всемилостивійше повелено нам генералу лейтененту с присутствующими войсковою енеральной канцелярії членами всякие в Малой Россіи, которие до уряду гетманского правления и до войсковой команды принадлежат діла управлят по прежним указам и инструкциям, данным прежде бывшим гетманам, веліли ему войту Иосифу Титову по силі вишеозначенних високомонарших премоцних грамот и гетманских універсалов в потверждение прежних майстрату черниговскому прав, привилиев и волности магдебурских, також для спокійнішого владіния селом Петрушином, перевозом на реці Десні, мелницею на реці Белоусе Погорілого о 2 камнях, рыбными ловлями и сеними покосами, як в грамоті 7198 году именно показанно, да ваговим от пудов на ратуші, а на чині войтовства селами: Свиною, Березанкою и Киселювкою, на содержание же себе, бурмистрам, селом Хмельювкою, войтові черніговскому Иосифу Титову с маистратом выдат з войсковою енеральной канцелярії універсал, чрез который позволяется теми всіми вишепоказанными маестнотми, млинами и другими угодами владіть ему, войту, з маистратом беспрепятственно, так дабы полковник черниговский з старшиною полковою и сотниками, во владінии тих сел, грунтов и протчих угодий и в отбираню с оних всяких пожитков, а з млина розмірових приходов ему, войту, з маистратом, ништо ни малійшой не важился чинити трудности и перешкоди пилно предлагается

а о протчих млинах, грунтах и других угодях в високомонаршой 198 году грамоті показанных и о недопущану въездит в ліс Любецкий и о прочем (о чом он, войт, с казною объявил, что в разние поотходили владіния) впредь надлежащее рассмотрение и определение учиненно будет.

Дан в Глухові декабра 11 дня 1734 году.

В подлинном подпис таков: князь Алексій Шаховский.

Князь Андрей Барятинский.

Василий Гуріев.

Андрій Маркович.

Федор Лисенко.

В подлинном універсалі печат гетманская.

На подлинном універсалі № 3816

С подлинним універсалом свидѣлствовал канцелярист войсковой Фома Леонтович».

(НБУВ. –ІР.– Ф. II. – № 2316. – Арк. 1–10. – Копія кінця XIX ст.)

№ 49

1737, листопада 5 (жовтня 25). – Купча.

«Року тысяча сімсот тридцат сегого, мсца октоврия двадесят пятого дня.

Я, нижей подписавшийся, значковый полку Стародубовского товариш, дал сью свою карту его млсти пну Стефану Галецкому, бучучному генералному, в том, что иміуючюсь в державі его ж, гспдна бунчужного, в селі Михайловску свою землю, прозываемую Макушинскую (чрез братовую свою Марфу Андреевую Гудовичевую разоренный и к крайнему убожеству прыведенный будучи), не имія чым на високомонаршой службі, отбуваючи разные походы, виктовать, во вічность ему, гспдну бунчучному, доброволне я продал и на ту продажу купчие всі, в мене имівшиесь, вручил. А понеже братовая моя, объявленія Марфа Гудовичева, до той Макушинской, мною его млсти гспдну Галецкому продажею во вічное владіние пущенной земли, жадной не имія на мні претенсии, грабительство немалое, як и жилле на той землі Макушенка иміючаго, коней самоволне в него заграбивши, позаежжала, діет, - того ради чрез сые ему, гспдну Галецкому, объявляю, же если б хто в державі той земли впредь дерзнул какие ділать препятство и обиды, а чрез то прыключится каковой убыток, то за убыток, проторы я должен за объявленім реестра з своих добр без суда и права пополнить, а за обиды и от препятствій защищать и охранять и где будет надлежать искать, а за вышшепоказанное братовою моею Марфою Гудовичкою учиненное над Макушенком грабительство он, гспдн бунчучный, з нею как поволит, поступить, потому что я з нні з командою, мні врученною, на службу монаршую в поход выступить имію, а по возвращении мене з походу того если б он, гспдн бунчучный, на ней, Гудовичці, не поискал, не оставлю, но где будет надлежать искать стану. А дабы моя, яко от жени и сына моего, тоей Макушыской землі ему, гспдну бунчужному Галецкому, продажа ні от кого не нарушена была, во лутшое нею владіния утверждение, сам власною своею рукою на сем подписуюсь.

В подлинной подпись тако:

Значковый товариш Стефан Гудович подписался.

При дачы сей карти свидѣлми были и по прошенію пна Стефана Гудовича руки приложили:[]».

(ІР. – НБУВ. – Ф. II. – № 18109. – Копія кінця XIX ст. Запис копійста внизу документа: «Харьков[ский] Историч[еский] Архив, дело № 7686; подлинник»)

№ 50

1738, липня 29 (18). – Глухів (?). – «Доношение» військового канцеляриста Кирила Кулаковського генерал-аншефу О. І. Румянцеву.

«Високородному и високопревосходительнїшему гспдну генералу аншефу и кавалеру Александру Ивановичу Румянцеву

Покорнїйшее доношение

Иміются у отца моего полку Ніжинского в городі Борзні на подварках купленние здавна хати и дворики, в которих живут подсосідки, а городова борзенская старшина,

паче же войт тамошний Сергей да бурмистр Дудка, по нїякойсь злобі хотячи оних подсосїдков привернуть под владїние ратуши (каторие в вїдомствї ратуша и прежде никогда не били, а жили они в куплених хатах отца моего), во всяких общенародних повинностях дїлают им великие тяжести по неправелном своем расположению, не разсуждая по их имуществам, и оних взяв, сажают в турми безвинне, что наложенных не по пропорции их тяжестей снести не могут, и грабежи берут, от чего оние подсосїдки узнавая великую от оних обиду, прийшли в крайное разорение и оскудение и принуждены иние, оставя оние отца моего хати и дворики впусти, изити прочь. Того ради вшего високопревосходительства прошу, чтоб в том болїе оним подсосїдкам не узнават от показанной старшины борзенской разорения и не приходит в крайню нищету, разсмотрения и указа.

К сему доношению руку приложил канцелярист войсковой Кирило Кулаковский.
Июля 18 1738 года
№ 4025».

(НБУВ. – IP. – Ф. П. – № 18140. – Копїя початку ХХ ст. На початку документа канцелярський запис: «Под[ано] юля 19 року 1738. Записав, доложитъ». Запис копїста: «Х[арьковский] и[сторический] архив], № 29780»)

№ 51

1744, червня 16 (5).– Купча.

«Року тысяча сімсот сорок четвертого, мсца июня пятого дня.

Я, Мария Новицковна, умершого хорунжого полкового стародубовского Стефана Косовича жена, з синами своїми Иваном, Федором и Александром Косовичами чиню вїдомо сїею моею вечистою купчою записю во всякого суда и права, кому колвек тепер и в потомние часи вїдать надлежатимет, иж имїючи я в сотні полковой в селї и при селї Яремїні шостку поля пахатного, двор со всїм хоронним строением и со всїми к ней принадлежитостми, куплею мужевї моему и мнї доставшююся, никому ни в чом не пенную, як сами спокойне владїли, так и продала з вишписанными синами моими и поступила в моц и вечистое держанне его милости пну Григорию Скоруппї, знатному бунчуковому товаришу, за сумму, исполна руками моими одобранную, совито писанную, рублей сорок, каторою шосткою поля з двором и огороды и всякими к ней принадлежитостями волно помянутому пну Скоруппї, малжонци и потомком его вїчне владїть, диспоновать и на який хотя пожиток обернуть, дать, продать или с ким заменять, а я, продавца, самую себе з синами своими, також и покровных моих, близких и далеких, всїх от той продажи моей вїчно отдаляю и вїдїдичаю и ни хто не повинен ему, пну Скоруппї, малжонци и потомком его в той моей продаже наименшой шкоды и перепони чинити под виною на турбатора вина талярей сто награждением протору и убитку. А ежели б хто стал его, пна Скоруппу, в сей моей продаже турбовать, то я сама из синами моими повинни своїм коштом во всякого суда и права от тоей турбации по сему моему доброволному запису очищать и оберегать и никаким убиткам не допускать; а катории на оную мою продажу имїются купчие записї, оние ж ему, пну Скоруппї, в цїлости вручаю, с оного ж грунту и сего года засїяний хлїб житной и ярной собирать ему, пну Скоруппї, и что чрез два года не бралось, на ком надлежит, ему, пну Скоруппї, доправитъ позволяется; на яком купчом запису моем для лутшой вири и твердости упростила нижеподписавшихся персон подписатся. Писано року и дня вишспецификованных.

В подлїнной подпис тако:

Писал сїю вечистую купчую запись по приказу матки моей Марии Новицкой, дочери умершого полкового стародубовского хорунжого Стефана Косовича жени и вмісто ея и за себе, одобравши всї сполна денги, син ея Александр Коссович руку приложил.

К сей вечистой купчой записї з приказа матки моей Новицкой, дочери умершого хорунжого полкового Стефана Косовича, син ея Федор Коссович руку приложил.

К сей вечистой купчой записї по прошению пней Марии Стефановой Коссовичевой и синове ея во свидїтельство обозный полковой стародубовский Григорий Юркевич подписался и печать приложил.

К сей вечистой купчой записи по прошению пней Марии Стефановой Коссовичевой и синове и во свидѣтельство писар судовой стародубовский Стефан Косач подписался и печать приложил».

(НБУВ. – IP. – Ф. II. – № 18138. – Копія кінця XIX ст. Запис копійста внизу документа: «Румяни[евская] опись, п[олк] Старод[убский], т.81, сотня 2-я полковая»)

№ 52

1745, після 16 серпня. – «Доношение» капітана Козлова в комісію маєтностей.

«В комиссию экономии описных на ея императорское величество в Малой России свободных маєтностей

Доношение.

По данной мні их оной комиссії экономии инструкції ездил я в село Литвиновичі и за прибытем моім взял копии з кріпостей у литвиновцов иміючіеся по какие места пуца, сіножати и пахатное поле до села Литвинович надлежат, а именно: 1. З ограничєннє 1677 году между селом Литвиновичами и селом Каменем учинєного. 2. Копия с приказа от полковника стародубовского Миклашевского к старості зазірскому и войту тамошнему писаного 1700 году. 3. Копия указа из войсковой енеральной канцелярии к бунчуковому товаришу Стефану Миклашевскому о прибытіи его в енеральную канцелярию к отвіту против челобытя литвиновцов 1725 году писаного. 4. Копия ограничєннє 1668 году между селами Зазірками, Литвиновичами и Ворглом учинєного и по оным крепостям и по показаню прибывших ко мні по требованию моему атамана села Зазірок с старинными людми да старинних же людех села Литвинович (понеже атамани села Камень слободки и Воргла, хотя по их и двократно посилал за ослушностю своею в село Литвиновичі не приехали) учинил я розезд с вышепрописанными старинными людми, по которому явилось, что бунчуковый товариш Стефан Миклашевский завладіл литвиновцов пуци в лесу, прозываемом Змиевом, в длину как на полверсти к лесу, прозываемом Заполскому, от везду в ліс на левую сторону мимо пасіки, прозываемой Маркосовой, по Заполский ліс посреді по ручу вниз до Воргла до усті оною пасікою и лісом по правую сторону владіет бунчуковый товариш Миклашевский пониже ручу в длину болше как на версту, а вшир как на пятьдесят сажєн, а местами и болше, хотя же оным лесом и Литвиновичі (как оны показали) владіют, токмо их бунчуковый товариш Миклашевский к тому владінію не допускает, вышеписанным же ручем по яру до Воргла річки до усті вниз по ріці Воргла и ниже мелниці Миклашевского всіми сеножатми владіет бунчуковый товариш Миклашевский болше как на полверсти. В пахатних же полях (по показаню литвиновцов) никогда розделу не было и пахали оное обще литвиновці и воргляне, для того что из оного села Литвинович старинные люде заходили в село Воргол на слободу, а именно якож Жемчужный, Ревяка, Яблонский, Заворотко, имен же их Литвиновичі не упомнят и оные перешедшие в Воргол и понні пахатным полем литвиновским владіют, ті, что во время жилля (*це слово написано двічі-Ю.М., І.Т.*) их в Литвиновичах владіли, которого поля от села Воргла до села Литвинович в ширину как на дві версти, а в длину от пасіки до сіножатей как на полтреті версти. А сего августа 16 д. приехал в село Литвиновичі по требованию моему бунчуковый товариш Миклашевский, в которого я требовал почему он вышепрописанными лесами и сіножатми литвиновичевскими владіет и чтоб со мною на границу того владінія поехал, на что он, Миклашевский отвітствовал, что он на границу сам не поедет и повіренного от себе к тому розділу не пошлет для того, что он не в команді комиссії экономии, но в команді войсковой енеральной канцелярии состоіт и по земским ділам надлежит на ней быт челом в суді войсковом енеральном, а владіет де он тими угодиями по данной отцу его высокомонаршой грамоті, чего ради о всем том в комиссию экономии доносил, вышепрописанные копии з кріпостей в литвиновцов мною взятие, при сем сообщаю.

Капитан (...) * Козлов».

(НБУВ. – IP. – Ф. I. – № 65273. – Копія XVIII ст.)

№ 53

1746, березня 16 (5).– Глухів (?).– «Доношение» прапорщика глухівського гарнізонного полку Дмитра Бихівського в комісію маєтностей,

«В комиссию экономии описных на ея императорское величество малороссийских маєтностей

Доношение

В веденіи моем иміетця село Литвиновичи, которого села в дачех города Путивля посацкой человек Федор Иванов син Курдюмов построил себи хутор винокуренни близ хутора Степана Митлашевского, о котором Митлашевском и следствие прежде сего по указу оной комисіи капитаном Козловим чинено и в оную камисию подано. Токмо какое по тому следствию учинено решение, я в резолюцию указа не имею, а нині помянутой Курдюмов еще построил мелницу и тою мелницею подтопил литвиновских обивателей сіножати и многие обиди делает летнею порою выпуском скотцким, о чем от меня и прежде сего в оную ж комисию представлена крепостей же или купчих. От оного Курдюмова многожди требовал я писменно, токмо никаких оной Курдюмов не объявляет (?) и писменного ответу мне не учинил. Того ради комисіи экономіи о вишеписанном представляя, как на прежде подання мої о том, так и на сие доношение что повелено будет, прошу в резолюцію точно указать, дабы описанные литвиновския жители не могли и впред вышней узнав[ати] нужды.

О сем доносит глуховского гарнизонного полку прапорщик Дмитрей Быховский. 1746 году марта 5 дня».

(НБУВ. –ІР.– Ф. І. – № 65277.– Оригінал. Резолюція на початку документа: «Подано марта 30 дня 1746, записав, доложит»)

№ 54

1749, березня 6 (лютого 23). – Оробіївка (Горобіївка).– Купча.

«1749 года февраля 23 дня

Я, нижей подписавшийся козак и жител села Лійнец Грицко Махниченко, спросил своих свойственных, дабы оную луку купили, толко ж з близких и далеких свойственных не явился ні один свойственник купить. Видячи свою нужду без хліба, пришед я в село Оробієвку пустит (?) продат Маріі Яцковні оную ж луку, лежачую в куті Литчином поміжник Василь Ниценко и Леско Яковенко. Цена оной луці 6 рублей и полтина, и от я поля луці отдаляю сам себе и свойственных своих, також з далеких. На що для лутшаго віроятія неуміетний божественного писания саморучне подписую крест стой +

При сей купчой бил атаман оробієвский Трохим Зайченко, Иван Василенко, и сию купчу писал Стефан Андреев, дячок села Оробієвки подписался».

(НБУВ. – ІР.-Ф. ІІ. – № 20568. – Оригінал. Запис на звороті «1772- го года мая 31-го дня оная лука откуплена, подани денги у судие гродском прилуцком»)

№ 55

1749, червня 12(1).–Указ ГВК.

«Указ ея и. ва. з войсковой енеральной канцелярии в пол[ковую] стародубовскую канцеля[рию]. Прошлаго 748 году, июня 17 и декабря 20 чисел, по челобитям мещанина стар[одубовского] Сави Ніжинца о должних ему б[унчукового] т[оварища] Василем Гудовичем и умершим отцем его Стефаном денгах, посланными в пол[ковую] стародубовскую канцел[ярию] рассмотрение и решение по указам и правам малороссийским, а сего мая 25 д. генерал[ной] вой[сковой] канцел ярии бун[чуковий] т[овариш] Василь Гудович челобитьем между протчиим представлял: в прошлом де 1735 году мать его, Гудовича, Елена прежде смерти своей з собственних своих движимих добр сестри его, а своей дочери, мещанина жителя стар[одубовского] Сави Ніжинца, жені, поручила до совершеннаго его возрасту з сребра и щирозолотих перстенков сім з разными дорогими каменцами, пояс сребний бляшнистий с позолоткою, цині, убор для лошадей, ронд, ладовницу, плат, чулки с позументом, самолучче с позлоченными бляшками и протчие потребности с тім

притвердженням, щоб оное до возрасту его, Гудовича, в цілости все имілось, а пося, щоб отц его того каким способом не стратил, да в том же 735 году, по смерти матери его, когда отц его Стефан на фторой жені удовствуюющей Феодосии Гречки женился, то по челобитю его, Ніжинца, с прошеним, чтоб с пол[ковой] старод[убовской] к[анцеля]рии имеющийся дом отца его при селі Мишковці описав, заарестовать з движимою, добра, сребро, цінь, мідь, скрині с фантами, жемчуг з дукатами, разним білим платем, постель и протчое, також крепости и другие документа на грунта и угодии, от разних кредиторев визволение, для всякой справки в дому держанние, по описі ему б, Ніжинцю, до возраста его, Гудовича, в сохранение отдано, не допуская до тіх добр второй отца его жени, даби оние добра его не растаскани били или дітми еи, почему де по описі посланних з пол[ковой] стародуб[овской] к[анцеля]рии значкового т[овари]ша и к[анцеля]риста Елисея Гарбуза ті всі движимие вещи отдани оному его швагрю Нежинцю и жені его, а его, Гудовича, родной сестрі. Пришедший де он, Гудович, в совершенний возраст, за жизни сестри своей и по смерти еи, в него, Ніжинця, тех движимостей отдачи многократно упоминался, толко он, Ніжинец, и по днесь не отдал и женясь на другой жені, оние вещи разнo стал употреблять, и оставшюю по смерти сестри его дочь, его, Гудовича, племянницу, в малолітстві находячюясь, пренебрегая, ничем не снабдівает; вторая ж де жена его, Нежинця, фанти покойних матери и сестри его, Гудовича, носит и приводит в худость, а оная его племянница, от ненависти и разорения по розним домам волочась и пропитания себѣ дневного не иміет, и когда де он, Гудович, видя такую обиду и движимих добр в конец разорение и марнотратство чрез его единое пянство подал в майстрат стародуб[овский] челобите с приложением о всіх оних движимих добрах реестра, то он де, Ніжинец, не хотя ити в суд, убегая от иску его, между врученными ему крепостями и уплаченными облики вискал облик еден писма сестри матери его за рукою отца его на 60 ру[блей], которие де денги якоби он, Ніжинец, своими денгами уплатил, ті же де денги не отец его и мать задолжились, но его, Гудовича, отца второй жени муж грек Юрий греку ніжинскому за двѣ бочки вина, и когда оной грек Юрий умре, а она за отца его вишла в замуже, то де грека ніжинский стал тех денег искать, и отец его з утіснения по приказу судии тогда будучого (что нні хорунжий гене[ралний]) Николая Ханенка принужден ему, Ханенку, за всі ті денги на 60 ру[блей] дать облик и заложить половинную часть материнского во владіние млина, послѣ же того отец его [...] літ користуясь всім, получаая з грунтов хліб, горилку, пенку и протчое, отсилали ему, Ніжинцю, для продажи и просили, чтоб таковии денги во уплату оному судии употребил и облик виручил, кой облик он, Ніжинец, от его, Ханенка, и по днесь удержал, а по облику его, Гудовича, ему, Ніжинцю, на 60 ру[блей] данному з закладом оной же мельници половинной части, денег нікаторую часть он, Гудович, уже уплатил, а за оставшись денги ему, Ніжинцю, сребро, цінь, кунтуш суконний и пояс шелаковий в заклад чрез бившаго прикажчика своего (кой нні в б[унчукового] т[овари]ша Федора Ширая обретается) Ивана отослал и частью млина он, Ніжинец, владіет, а подчинять не пожелал и просил о представленнии им, Ніжинцем, всіх тіх движимих вещей и писменных документов, до возрасту его ему порученних и в заклад данных на магистраті стародубовском и об отдачи ему на осиротілюю племянницу его по смерти матки его спадаючих движимих добр и самой еи за роспискою разсмотрения и определения. И по ея и. вв. указу генер[алная] вой[ска] овая] к[анцеля]рия приказали: ту его, Гудовича, челобитную оригинално в пол.ковую стар[одубовскую] к[анцеля]рию, а точную с ней за справкою копию в маги[страт] стар[одубовский] послать при сем указі и предложить, даби в тех пол[ковой] к[анцеля]рии и майстраті стар[одубовском], справясь по описі, какие пожитки взяти з дому отца Гудовича и отдани прежде Ніжинцю, нежели оние пожитки отдано без произвождения суда, то по той же описі ті всі пожитки обратно взять в Ніжинця и положить в магистраті до розправи и дать суд как об оних, так и о тех, которие Ніжинцю за женою первою его напред того з дому Гудовичового дани и учинить рішение, как о приданом укази и права малоросійские, а особливо же о обликах оногo Гудовича за рукою его даних Ніжинцю и в них написано, что он, Стефан Гудович, занимал денги у Ніжинця и ему должен, а квитанции о виплаті должного нїт, то оние денги з оставшого иміния

Гудовичового доправлять; ежели ж тие облики дани от Гудовича другим посторонним кредиторам, а на оних обликах подписана выплата, а чиими денгами не доложено, то о том особливо дать суд и решение учинить в силі указов и прав по доводу и справедливости, и в полковой стар[одубовской] к[анцеля]рии о том ведая, учинить по сему указу, а в майстрат старо[дубовский] указ с приложением копии челобитя послан. 1749 году, юня 1 дня».

(НБУВ. – ІР. – Ф. ІІ. – № 18110. – Копія кінця ХІХ ст. Визу документа запис копійста: «Харьков[ский] историч[еский] архив, № 16617»)

№ 56

1758, травня 30 (19) і липня 7 (червня 26). – Купчі.

«Тисяча сімсот п'ятдесят восьмого року юня двадцять шестого дня.

Я, ниже подписавшийся, сею моею добровольною уступкою объявляю, что за купленный мною от укуз (?) козака сотні Роїской, жителя деревні Маслаковки, Марка Маслаченка, Авдотії, Хими и Мариї наслідний их дідовский грунт, а именно селизбу в деревні Маслаковки с пахотним и сінокосним полем. В данной от них мні сего тысяча сімсот п'ятдесят восьмого року мая десятого числа купчой точно изображенние, ценою за п'ятдесят рублей добровольно уступил за способност козаку сотні Роїской, жителю маслаковскому, Панкрату Маслаку за семдесят рублей, отдаляючи от того себе и наслідников моїх вечно, для чего и себе уступное письмо з подленною купчой за подписом руки моеї и при печати дал року и дня вышписанных.

К сему добровольному уступному писму с приложением печати подписался: писар полковой черніговский Андрей Якимович.

1758 году августа 19 д. сие добровольное уступное купчое писмо, на уряді сотенном роїском при доношені персонално от гдна писара полкового черніговского Андрея Якимовича на проданной им козаку сотні Роїской, жителя деревні Маслаковки, Панкрату Маслаку грунт, в деревні Маслаковки лежащий, по урядовой купчой ему, гдну писару Якимовичу от наслідниці козака сотні Роїской Марка Маслаченка, Евдокиї, Мариї и Хими, доставшийся з сообщением данной ему, гдну писару, от предпоянугих наслідниц купчой урядовой подлинной, презентованно и в книгу под № 25 записано, и по прошению продавци, гдна писара полкового черніговского Андрея Якимовича, сконфирмованно и з сею конфирмациею потребоучой стороні предписанному козаку Панкрату Маслаку к спокойному и вчистому по той купчой означенными добрами владіт, за подписом сотенной старшины рук и с приложением сотенной печати виданно.

Сотник роїский Леонтий Бакуринский.

Писар сотні Роїской Михайло Доморка.

Канцелярист сотні Роїский Петро Пасевичкий (?).

Тисяча сімсот п'ятдесят восьмого року мсця мая девятогонадцять дня.

Мы, ниже подписавшиеся наслідниці умерлого козака сотні Роїской, жителя деревні Маслакувки, Марка Хведорова, сына Маслаченка, родной его дочери Мотрони діте Авдотя, Хима и Маря Самойловни, з согласиєм племянников наших Семена и Хведора, пред всяким судом и правом и кому б о сем відат потребност указала, объявляем сим нашим добровольним вчистим купчим записом в том, что иміючи мы природним правом спадшие на нас по прадіду нашему Федору и сину его, а нашему діду Марку Маслака, недвижимие ниже описанные добра, которие природним же правом от діда нашего, упоминаемого Марка Маслаченка, по наслідію досталис матери нашей Матроні и ею дійствително с умершим отцем нашим, а еї мужем Самойлом Литвином владіние. По сему законному резону, что в діда нашего, упомянутого Марка Маслаченка, было толко двое дітей, прописанная мат наша Матрона, прозиваемая по мужу еї Самойлова Литвинова, да син Андрей, которой без наслідія давно уже живот свой скончивши, по коего смерти единственною мат наша осталас наслідницею и владіла, а по ней природним правом на нас пришло тое наслідие, а именно в деревні Маслаковки селидба з садом разного родючого дерева, дідом и отцем и маткою нашими владіемие, сміжние з одной стороны от Панкрата Маслака, з другой позу (*описка, треба «поуз»* – Ю.М., І.Т.) шлях чрез деревню Маслаковку в урочище Рожки идучий,

з третьей по сіножат нашу, а з четвертой – по сіножат мужика Маслакувского Чайки, також и оную пашу сіножат лежашую по гайок Луцка Маслака, прозиваемую Лог, смежную от гумна Панкрата Маслака, поуз сіножат Чайкину да по рудку и по прописанную дорогу, при том пахотного поля нив первак в урочищи Литвиновой каплицы, поміжная з Скабиною и Маслаковою, другая між дорогами Свинопускою и Селискою по рудку, третья в урочищи селищи смежная с Тризновскою узмостовскою дорожку, четвертая к деревні Свинопухам між болотами на стежки гонами к болотам, пятая у гайках дві нивки сміжние з гусинскими обивателми повз Буланицкую дорогу. Дві ниви в урочищи Рожках, одна под липою, другая старая, а третья долгая, сміжние з Маслаками, да дві сіножати, первая в урочищи под липою концем к болоту, а другая між болотами к Свинопухам. Все тое без всякого без всякого исключения, чем дід и по нем matka наша наслідственно владіли, яко то селидбу и сад и при нем сіножат, пахотное поле и дві сіножати з доброй нашей волі продали гдну писару полковому черніговскому Андрею Якимовичу, ценою за пятьдесят рублей, обязуясь по сей нашей добровольной продаже уже до тіх добр самим нам и наслідникам нашим вечно не интересоватся, для того что мы всі три, вишедши в замуже, живем и довольствуемся з грунтов мужей наших, с которых и подлежащую службу мужа наши отбывали и отбывают, а прописанние продажные от нас наслідние материстие наши добра сут нам не в нужду, которые мы по сей нашей добровольной продаже ему, гдну писару Якимовичу, долженствуем урядовно завест. Для чего и сей купчий запис за подписом нашим и в прошенних от нас свидителей ему, гдну писару Якимовичу, дали. К сему вічистому купшому и добровольному запису вмісто продавиц Евдокиї Пинчучихи, Хими Будчихи и Марі Довжиковой неграмотних по их персональному и рукоданному прошению канцелярист сотенни роїский Леонтий Никифоров подписался.

Сему вігистому купшому добровольному запису свідом и во свідителство по прошению персональному продавцов Евдокиї Пинчучихи, Хими Будчихи и Марии Довженковой, значковий товариш Васил Бакуринский при печаті подписался.

Сему вичистому купшому добровольному запису свідом и во свідителство по персональному прошению продавцов Евдокиї Пинчучихи, Хими Будчихи и Марии Довженковой, неуміетних, значковий полку Черніговского товариш Васил Богданович при печаті подписался.

К сему вічистому добровольному купшому запису свідом и во свідителство по персональному прошению продавец Евдокиї Пинчучихи, Хими Будчихи и Марии Довженковой, при печаті подписался асаул сотні Роїской Самойло Коробка.

1758 году мая 18 д. сия вічистая добровольная купчая запис на уряді сотенном роїском при доношені персонально от жителей деревні Маслаковки Евдокиї Пинчучихи, Хими Будчихи да жителки буяницкой Марии Довженковой на проданной ими гспдну писару полковому черніговскому Андрею Якимовичу наслідственние их добра в деревні Маслаковки селитбу з садом и сіножатю, пахотное и сінокосное поле, чем всім дід их Марко Маслаченко владіл презентована, которая купчая запис им, продавицам, в сотенном правленіи читана и внушана, и яко они на том, что добровольно от них та купчая соули(?) волею своего природного права ему, гспдну писару Якимовичу, дана и на сотенном правленіи персонально сознали, так с определения сотенного правления, яко отмінности височайшим указам и малоросийским правам, да и спору о сем, ні от кого нет, сия купчая запис точно в книгу под № 15-м записана и за обикновенною конфирмацією и подписом сотника и сотенной старшины рук и с приложением сотенной печаті к спокойному вічистому и безпрепятственному прописаними добрами владінию ему, гспдну писару полковому Якимовичу, видана року и дня вишеписанных.

Сотник роїский Леонтий Бакуринский.

Писар сотні Роїской Михайло Доморка

З сей крепосты в комисіи сочинения в полку Черніговском генеральной ревизіи копия списана и в оних под літерою «Д» прыложена 1767 года мая 13 д.

Карнет Казма Цевятій»

(НБУВ. – IP. – Ф. II. – № 20569. – Оригінал, завірений особистими підписами і печатками)

1785, грудня 26 (15). – Новгород-Сіверський (?). – Купча.

«Тысяча сімсот восьмидесят пятого года декабрия пятнадцатого дня.

Всякому суду и праву и всім, кому о сем відат належатимет, мы, ниже подписавшиесь, сим нашим вічистим добровольным купчим записом, объявляем, что иміючи мы по предкам нашим наслідственное и спокойное владінии нашем недвижимое иміние, состоящее Новгородско- Сіверского наместничества уезда Кролевецкого в містечкі Вороніжи, а именно: три двора и в оных живущих подданных наших по послідней 1782 года ревизіи показанных мужеска полу сім да женска сім же душ, которые двори с огородами и вышеписанным числом обоого пола людми да особо пустой пляц в самом базарі в том же містечкі Вороніжи положение иміющие, уступили вічно и безповоротно продажею господину статскому совітнику главного почтового правления члену и кавалеру Осипу Степановичу Судиенкову за сумму двісті рублей. Кои деньги от него, господина Судіенкова, мы, получа, отдаем от того иміния с людми себя и наслідников наших, также близких и далеких родственников, не оставляя на вічные времена никому их выкупу уже наслідственного права, но отдаем ему, господину Судиенкову, и по нем полную власть оным имінием и людми владіти вічно и спокойно и по собственной его волі во всякие зділки употребить безпрекословно. Во вірность чего и сей наш вічистый добровольный купчий запис при нижеподписавшихся упрощенных нам свідітелях за подписом нашим с приложением печати дан году місяця и числа вышеписанных.

Бунчуковий товариш Михайло Иванов син Кутневский.

Корнет Андрей Васильев сын Кутневский.

При дачи сего купчого добровольного записа были и по персональному прошению вышеписанных господ бунчукового товариша Михайла и корнета Андрея Кутневских во свідітельство при печатех подписались.

Надворный совітник и кавалер Павел Коропчевский (?).

Коллежский ассессор Петр Григоровский.

1786-го года генваря 23-годня по указу ея императорскаго величества, на уряді ратуши вороніжской вышеписанный кучий запис от господина статского совітника главного почтового правления члена и кавалера Осипа Степановича Судиенкова представленный и с определения ратуши вороніжской в урядовую книгу под № 5 на листах 1-м и 2-м точно от слова до слова выписан и пошлинные денги с рубля по шесть копеек дванадцать рублей да от писма десять копеек и от записи три копейки принято и обратно покупщику господину Судиенкову яко требующей сторони за подписом присутствующих и при печати выдан.

Бургомистр Яков Рострухан.

Ратман Степан Бардаковский.

Ратман Василь Шкурат».

(НБУВ. – IP.-Ф. II.–№ 27812.–Оригінал, завірений підписами і п'ятьма печатками)

В публикации представлены документы гетманов И. Мазепы, Д. Апостола и других старшин.

Ключевые слова: универсал, письмо, гетман, монастырь.

In publications presented documents of I.Mazepa, D.Apostol and pette officers.

Keywords: universal, sheet, hetman, monastery.